

№ 42 (660) 18 жовтня 2012 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

всеукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

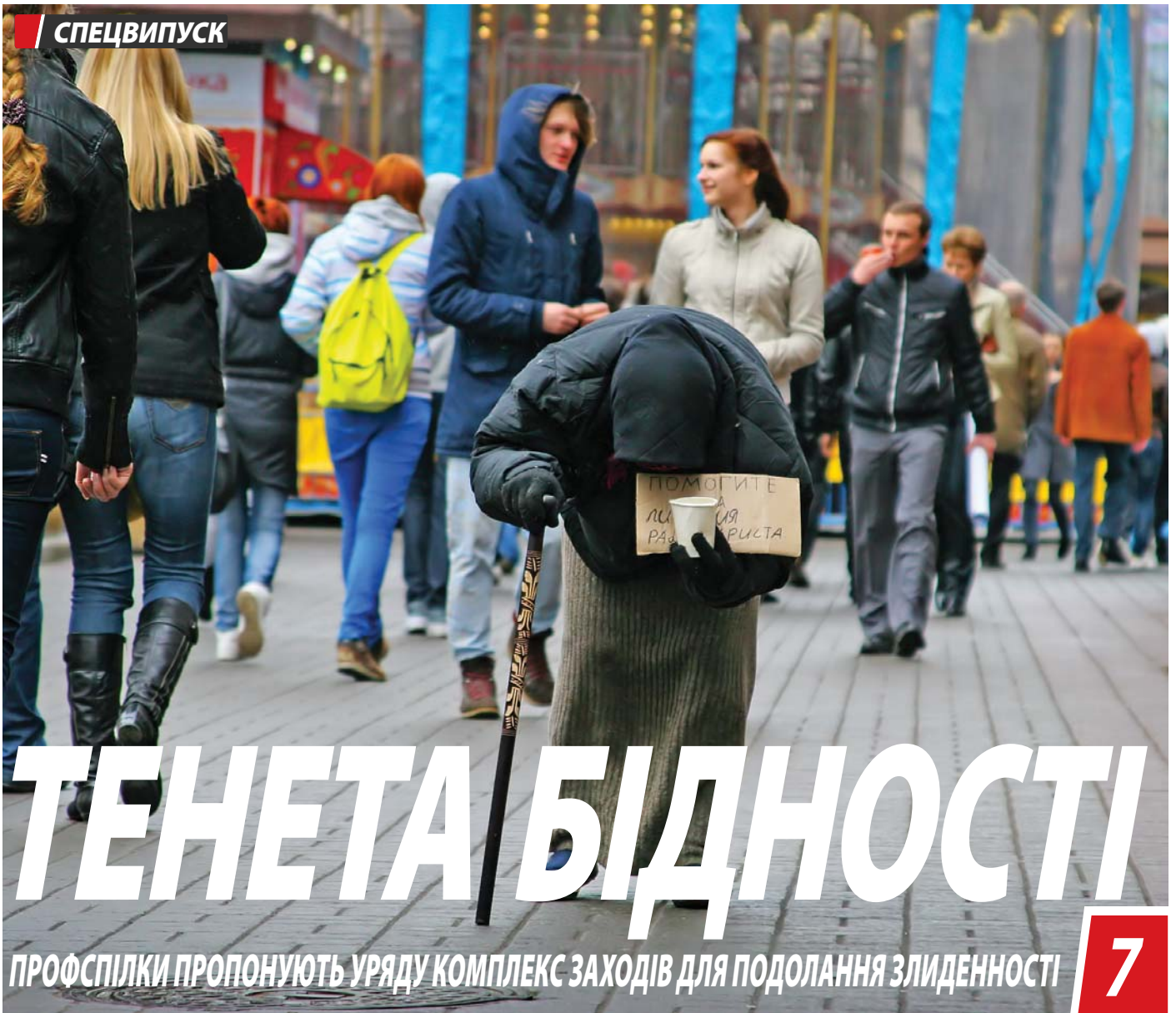
ТЕМА НОМЕРА

**ЖЕБРАЦЬКІ БУДНІ:
78% УКРАЇНЦІВ
ЖИВУТЬ НА МЕЖІ
ЗЛИДНІВ**

8

СПЕЦВИПУСК

ТЕНЕТА БІДНОСТІ

ПРОФСПІЛКИ ПРОПОНУЮТЬ УРЯДУ КОМПЛЕКС ЗАХОДІВ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ЗЛИДЕННОСТІ

7

Не забудьте передплатити «ПВ» на 2013 рік!

РОЗПОЧАЛАСЯ ПЕРЕДПЛАТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2013 РІК

Як і раніше, видання широко висвітлюють діяльність Федерації профспілок України, галузевих і регіональних профспілок із захисту прав та інтересів трудящих. На шпальтах видань завжди – журналістські розслідування, дискусії, аналітика, соціальний захист, юридичні консультації, міжнародні новини, культура і спорт, конкурси та розваги.

Вартість передплати на 2013 рік не збільшилася і становить: газети «Профспілкові вісті» – 148,44 грн (передплатний індекс – 22152), журналу «Бібліотечка голови профспілкового комітету» – 65,64 грн (передплатний індекс – 22909).

Передплатити видання можна в будь-якому поштовому відділенні України за «Каталогом видань України», або скориставшись послугою «Передплата ON-LINE» на корпоративному сайті ДП «Преса» www.presa.ua.

ПРИВІТАННЯ

**20 ЖОВТНЯ – ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ
ЦЕЛЮЛОЗНО-ПАПЕРОВОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ**
**ШАНОВНІ СПІЛЧАНИ – ПРАЦІВНИКИ
ЦЕЛЮЛОЗНО-ПАПЕРОВОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ!**

Прийміть найщиріші вітання з професійним святом! Завдяки вашій наполегливій праці та високому професіоналізму целюлозно-паперова галузь забезпечує споживачів високоякісною картонно-паперовою продукцією, зотребуваною і гідно конкуруючою на внутрішніх та зовнішніх ринках, сприяє зростанню економічного потенціалу України. У цей святковий день бажаю всім працівникам та ветера-

нам целюлозно-паперових підприємств України міцного здоров'я, родинного щастя, добробуту, оптимізму та нових трудових здобутків. Нехай ваша щоденна праця приносить вам радість і задоволення. З повагою,

ЮРІЙ КУЛИК,
ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК
УКРАЇНИ

ДОРОГІ ДРУЗИ, КОЛЕГИ!

Центральний комітет Профспілки працівників лісових галузей України щиро вітає вас із професійним святом – Днем працівників целюлозно-паперової промисловості. Целюлозно-паперова промисловість – одна з найуспішніших галузей в Україні. Лідерами вітчизняної галузі є ПАТ «Київський картонно-паперовий комбінат», ВАТ «Корюківська фабрика технічного паперу», серед найбільш успішних підприємств – ПАТ «Малинська паперова фабрика Вайдманн». Тут не лише не скорочується, а й зростає чисельність працівників. Керівники цих підприємств багато уваги приділяють їх розвитку, умовам та охороні праці, виконанню колективних договорів, за що нагороджені Почесним

знаком Федерації профспілок України «За розвиток соціального партнерства».

Велика подяка керівникам підприємств, які мобілізують колективи на розвиток вітчизняного виробництва. Особлива подяка – профспілковим працівникам і профактиву за послідовну політику в справі захисту прав та інтересів працівників. Низький уклін за сумлінну працю ветеранам, все життя яких пов'язане з галуззю. Бажаємо вам і вашим сім'ям міцного здоров'я, благополуччя, творчого натхнення і плідної роботи на благо нашої України!

З повагою,

ВАДИМ СІБІЛЬОВ,
ГОЛОВА ПС ПРАЦІВНИКІВ
ЛІСОВИХ ГАЛУЗЕЙ УКРАЇНИ

ПОЛІТОЛОГ ПРО БІДНІСТЬ В УКРАЇНІ

ВОЛОДИМИР ФЕСЕНКО,
ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ ЦЕНТРУ ПРИКЛАДНИХ
ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «ПЕНТА», ПОЛІТОЛОГ:

Проблема бідності є актуальною для України, як і для більшості пострадянських країн. Причому, як сказав, що за останні півтора десятиліття вона загострилася, оскільки відбулося соціальне розшарування суспільства. Якщо в Радянському Союзі, при колішній соціально-економічній системі, існувала відносна рівність і значного розриву не було, то тепер сприйняття проблеми бідності загострюється саме соціальним розшаруванням.

На сьогодні рівень соціального напруження залишається досить високим. Бідність локалізувалася в окремих соціальних групах, таких, наприклад, як багатодітні сім'ї, люди з обмеженими фізичними можливостями, пенсіонери тощо. І найголовніше, на що слід звернути увагу, – бідність починає консервуватися. Як показують дослідження фахівців, сім'ї з низьким рівнем життя не можуть дозволити більш високий рівень освіти для дітей. А це означає, що і їхні діти будуть мати низький рівень життя, адже нині чітко просте-

жується кореляція: чим нижчий рівень освіти, тим нижчий рівень життя.

Проблема бідності пов'язана ще й з перехідним станом суспільства. Ми більше 10 років перебували в умовах так званого «дикого капіталізму», коли гроші заробляли будь-яким шляхом, в умовах високого рівня злочинності, нестабільності. Сьогодні ситуація все ж стабілізувалася. Є позитивні соціально-економічні тенденції, і якщо людина, сім'я, та чи інша соціальна група підлаштувалися під новий життєвий порядок, нові соціально-економічні

умови, то рівень їх життя поступово підвищується.

Проблема бідності не повинна бути абстрактною. Боротьба з нею має носити чітко виражений цільовий характер: яким чином допомагати і підвищувати життєві стандарти для пенсіонерів, інвалідів, багатодітних сімей, для тих людей, які в силу життєвих обставин опинилися на соціальному узбіччі (наприклад, залишилися на тривалий час без роботи). Тому потрібні конкретні цільові соціальні програми для окремих груп, які перебувають за межею бідності або мінімальних соціальних стандартів.

Профспілки традиційно асоціюються з виконанням багатьох важливих соціальних функцій, головна з яких – соціальний захист. Нова економічна епоха, перехід до нового економічного укладу дещо обмежили їхні можливості, проте профспілки продовжують вносити свою частку в соціальну політику, соціальний захист. І тут важливі партнерські відносини між владою, роботодавцями та профспілками.

Наразі не тільки наша країна, а й увесь світ переживає складний післякризовий період. Ми бачимо, що діється в Європі. Між тим, світ змінюється, тож і в нас є можливість істотно поліпшити економічне становище в країні, підвищити соціальні стандарти для наших громадян.

ЗАПИСАЛА
ОЛЕНА ОВЕРЧУК, «ПВ»

ЗІ СВЯТОМ!

21 ЖОВТНЯ – ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ**ШАНОВНІ ПРАЦІВНИКИ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ!**

Щиро вітаю вас із професійним святом – Днем працівників харчової промисловості! Ви виконуєте важливу місію – забезпечуєте населення продуктами харчування, піклуєтеся про стан здоров'я і добробут співвітчизників.

Ваша галузь стабільно розвивається, динамічно нарощуються обсяги виробництва продуктів харчування, розширюється їх асортимент. Завдяки вашій сумлінній праці продукція вітчизняної харчової промисловості спроможна задовольняти потреби населення у

високоякісних та доступних за ціною продовольчих товарах. У цей святковий день бажаю вам нових творчих пошуків і вагомих трудових досягнень. Зичу вам і вашим родинам щастя, міцного здоров'я, благополуччя і впевненості у майбутньому. З глибокою повагою,

ЮРІЙ КУЛИК,
ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

ШАНОВНІ СПІЛЧАНИ – ПРАЦІВНИКИ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ!

Вся Україна шанує самовіддану працю людей однієї з найнеобхідніших для суспільства професій – працівників харчової промисловості.

За роки незалежності харчова індустрія досягла визначних успіхів і практично забезпечила наповнення продовольчого ринку високоякісними харчовими продуктами власного виробництва. Безперечно, всі ці досягнення є результатом самовідданої праці багатотисячного колективу працівників галузі, від якого значною мірою залежить добробут і настрій людей, життєвий рівень населення держави.

Профспілка АПК є надійним партнером працівників галузі в реалізації питань соціально-економічного захисту, розвитку со-

ціального партнерства. Тут діє Галузева угода, на 90% підприємств харчової промисловості укладені колективні договори, за допомогою яких вирішуються питання соціального захисту і трудових відносин.

Напередодні професійного свята Центральний комітет Профспілки працівників агропромислового комплексу України вітає всіх працівників харчової промисловості, керівників і спеціалістів, профспілковий актив галузі із професійним святом, бажає нових трудових здобутків, добра і благополуччя, миру і злагоди.

ІГОР СОПЕЛКІН,
ГОЛОВА ПС ПРАЦІВНИКІВ АПК

З ЮВІЛЕЄМ!

**ВІТАЄМО
З ЮВІЛЕЄМ!**

18 жовтня голові Профспілки працівників автомобільного та сільськогосподарсько-го машинобудування України Василю Олексійовичу ДУДНИКУ виповнюється 60 років. Вітаючи талановитого організатора, фахівця і просто гарну людину з цією славною датою, щиро бажаємо Василю Олексійовичу міцного здоров'я, невичерпної енергії, добра, щастя, благополуччя і нових трудових звершень.

**ФЕДЕРАЦІЯ
ПРОФСПІЛОК
УКРАЇНИ**

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

**ВІД 1987-ГО
ДО СЬОГОДЕННЯ**

17 жовтня 1987 року близько 100 тис. правозахисників з різних країн світу зібралися в Парижі на площі Прав людини – Трокадеро. Вони висловили своє неприйняття бідності. Вимагаючи дотримання прав людини, правозахисники підтримали гасло отця Жозефа Врешинського: «Там, де людина змушена жити в злиднях, порушуються її права.

Об'єдналися в боротьбі за повагу цих прав є священним обов'язком кожного». Цього ж дня на площі Трокадеро був закладений пам'ятний камінь.

Міжнародний день боротьби з бідністю (офіційна назва «Міжнародний день боротьби за ліквідацію злиднів») відзначається з 1993 року щорічно 17 жовтня. Він був проголошений Генеральною Асамблеєю ООН у 1992 році. У своїй резолюції Генеральна Асамблея ООН закликала всі держави пропагувати в цей день заходи з ліквідації злиднів та бідності.

Як соціальне явище бідність завжди була в центрі уваги ООН. Саме тому в Декларатії тисячоліття, прийнятій главами 147 країн світу, включаючи Україну, на Саміті тисячоліття у вересні 2000 року міжнародна спільнота висунула перед собою низку цілей в сфері людського розвитку, зокрема наполягала на скоротити до 2015 року частку людей, які живуть в умовах крайньої бідності. Незважаючи на суттєвий

прогрес, досягнутий людством в підвищенні добробуту, бідність і в XXI столітті залишається глобальною проблемою. Серед 6 млрд мешканців планети 2,8 млрд (47%) живуть менш ніж на 2 дол. на день, а понад 1,2 млрд (20%) – менш ніж на 1 дол. на день. Близько 800 млн людей (14% населення світу) не отримують необхідного мінімального рівня харчування і майже 0,5 млрд хронічно недоїдають, з них третина – діти.

Бідність позбавляє людей необхідних можливостей та умов, які дозволяють прожити довге, здорове, творче життя, домогтися свободи і поваги до людської гідності. За визначенням ООН, поняття бідності означає «стан тривалої вимушеної відсутності необхідних ресурсів для забезпечення задовільного способу життя». Сьогодні до цього поняття включено не лише нестачу грошей, а й обмеження можливостей реалізації потенціалу людини, зумовлене відсутністю гідної роботи, зручного житла, доступу до адекватної освіти й охорони здоров'я. Крім того, бідність включає в себе також безсилля перед обставинами, відсутність права голосу, відчуття незахищеності й страху, неможливість брати участь у демократичних процесах і бути почутим.

**ДЕПАРТАМЕНТ
МІЖНАРОДНОЇ РОБОТИ
АПАРАТУ ФПУ**

СПІВЧУТТЯ

Федерація професійних спілок України висловлює щире співчуття в.о. заступника Голови ФПУ – Євгену Михайловичу Драп'ятому з приводу смерті його матері **Марії Федорівни.**

Рада ветеранів Федерації профспілок України висловлює глибоке співчуття ветерану профспілок і соціальному страхуванню, члену Національної спілки журналістів України Миколі Андрійовичу Козаку з приводу трагічної загибелі його сестри, ветерана праці, учасниці Великої Вітчизняної війни

Ольги Андріївни Гайфутдінової.

ОФІЦІЙНО

**ЗВЕРНЕННЯ
ПРЕЗИДІЇ ФЕДЕРАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНИХ
СПІЛОК УКРАЇНИ З
НАГОДИ ВІДЗНАЧЕННЯ
МІЖНАРОДНОГО ДНЯ
БОРЬБИ З БІДНІСТЮ**

17 жовтня вся світова спільнота відзначає Міжнародний день боротьби з бідністю, проголошений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 22 грудня 1992 року.

За останні 20 років значна частина українських сімей на власному досвіді відчула, що таке бідність. Причиною цьому була низка факторів – від раптового знецінення трудових заощаджень на початку 1990-х до втрати роботи під час фінансово-економічної кризи 2008–2010 років. Скорочення масштабів цього явища є одним із пріоритетних напрямів діяльності профспілок, адже бідність як постійне джерело соціальної напруги значно стримує розвиток України на шляху досягнення європейських стандартів життя.

За інформацією українського відділення ООН, за межею прожиткового мінімуму (тотальної бідності) в Україні перебуває 15,2% населення. При цьому рівень абсолютної бідності (за межею прожиткового мінімуму) зменшився з 18,5% за 9 місяців 2010 року до 15,2% за 9 місяців 2011 року, тобто на 3,3%. Це означає, що майже 1,5 мільйона осіб вийшли зі стану бідності і вартість їх середньодушового споживання перевищила розмір прожиткового мінімуму.

Зниження відносної бідності відбувається за рахунок поліпшення ситуації серед сімей з ді-

тьми – цей показник зменшився до 31,7%, а також серед працюючих – до 19,8%. Здебільшого поліпшення відчули багатодітні домогосподарства, де рівень бідності знизився за 9 місяців 2011 року порівняно з відповідним періодом попереднього року на 3,1%.

Незважаючи на окремі позитивні тенденції, проблема бідності серед працюючого населення, багатодітних сімей та мешканців сільської місцевості не втрачає гостроти. Кожна четверта сім'я, до складу якої входять працюючі дорослі та діти, належить до категорії бідних. До основних негативних тенденцій слід віднести погіршення становища домогосподарств працюючих осіб, що свідчить про зниження рівня доходів населення, зокрема частки заробітної плати, і серед домогосподарств із дітьми, які входять до групи високого ризику бідності, а також зростання показників бідності у великих містах.

ФПУ постійно висловлює стурбованість цими процесами. Концентрація бідності в сім'ях із працюючими та дітьми призводить до зниження якості людського потенціалу країни. По суті, в Україні відбувається процес постійного відтворення бідних з одночасним формуванням у них особливої субкультури бідності.

Соціальні ініціативи Президента України Віктора Януковича, спрямовані на викоринення бід-

ності в Україні та підтримку соціально незахищених верств населення, були позитивно сприйняті профспілками. На виконання цих ініціатив та в рамках соціального діалогу ФПУ активізувала свою діяльність щодо:

– викоринення бідності серед працюючих через реалізацію Єдиної тарифної сітки в оплаті праці трудівників бюджетної сфери на основі базового окладу (ставки) першого тарифного розряду на рівні мінімальної заробітної плати, а також поетапного забезпечення державних гарантій з оплати праці в сфері освіти, охорони здоров'я, культури і науки;

– забезпечення справедливості в оподаткуванні шляхом участі в процесі реформування податкової системи;

– захисту соціально-економічних прав громадян, пов'язаних з одержанням, утриманням і збереженням житла, через участь у формуванні державної житлової політики та здійсненні відповідних заходів;

– реалізації соціальних прав громадян через розробку Соціального кодексу України, як базового законодавчого акта, який би закріпив основи правового регулювання соціальних відносин;

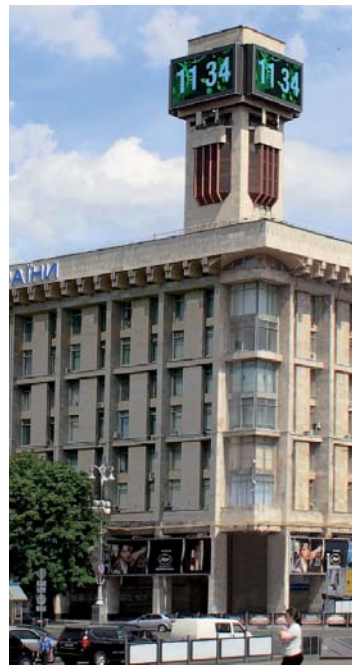
Наш пріоритет – соціальний діалог. Профспілкам потрібно разом з владою та роботодавцями зробити все, щоб привернути увагу громадськості до необхідності спільної

побудови в Україні суспільства соціальної справедливості й активного впровадження в життя політики та стратегій, спрямованих на скорочення масштабів бідності та злиднів, зменшення розшарування населення за доходами та рівнем життя, забезпечення можливості розширеного відтворення робочої сили за рахунок підвищення частки оплати праці в структурі витрат на виробництво.

Федерація профспілок України закликає бізнес бути соціально відповідальним, що означає забезпечувати трудові права працівників, насамперед – своєчасно виплачувати гідну заробітну плату. Ефективна боротьба проти бідності та злиднів неможлива без розвитку громадянського суспільства, активної участі людей у прийнятті рішень, зокрема щодо розподілу ресурсів, контролю за їх використанням та викоринення корупції.

Свобода від бідності – це не тільки права людини, це, насамперед, обов'язок держави! Тому Міжнародний день боротьби з бідністю – добра нагода активізувати зусилля органів влади, бізнесу, всього суспільства для подолання цього ганебного явища.

Бідність можна подолати лише щоденною працею в умовах зростаючої економіки! Тільки спільними зусиллями ми зможемо досягти бажаного – безбідного життя кожної української родини!

ОБГОВОРЕННЯ

БІДНІСТЬ
ЗАГОСТРЮЄ
СОЦІАЛЬНУ
НАПРУГУ

У Міжнародний день боротьби з бідністю всю увагу звернуто на розв'язання проблем, які породжують соціальну напругу.

За останніми даними, в нашій країні за межею бідності перебуває кожен четвертий громадянин. На Івано-Франківщині рівень бідності становить 23,4%. У критичній ситуації перебувають багатодітні сім'ї, адже 54% із них – за межею бідності. Питання про участь у відзначенні Всесвітнього дня дій за гідну працю та Міжнародного дня боротьби з бідністю розглядалися на президії Ради профспілок області. З цього приводу вироблено спільну позицію профспілкового активу та прийнято відповідні звернення, у яких наголошується на необхідності якісних змін для підвищення суспільної ефектив-

ності та гідного життя. Рада профспілок області пропонує переглянути застарілі методики визначення прожиткового мінімуму, справедливої оплати праці, позбавити роботодавців економічної вигоди від затримки зарплати, досягнути повної продуктивної зайнятості населення. Профспілки виступають за консолідацію зусиль соціальної партнерів для впровадження в життя політики, спрямованої на скорочення масштабів бідності та злиднів, розширення населення за доходами та рівнем життя.

СЕРГІЙ ЛИЗАНЧУК,
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛ.

Федерація профспілок України – одна з небагатьох громадських організацій, яка постійно активно обстоює впровадження у сучасному українському суспільстві принципів соціальної справедливості. Профспілки неодноразово наголошували на тому, що в нашій державі порушуються основоположні конституційні права громадян: право на гідні та безпечні умови праці, на соціальний захист працюючих із боку держави, право на повне й своєчасне отримання зарплати тощо.

СЕРГІЙ КОНДРЮК,
ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ОПУ

ЗАРПЛАТА МАЄ
ЗРОСТИ В РАЗИ!

останніми роками спостерігається стійка тенденція до його зниження. Так, у 2010 році таке співвідношення становило 39,7%, у 2011-му – 36,6%, у 2012-му – 35,4% (за попередньою оцінкою), а у 2013 році Уряд закладає очікувані параметри на рівні 34,9%.

На сьогоднішній **заробітній платі в структурі доходів населення України є критично низькою** – 40% замість гранично допустимих 65%, тому вона не виступає для трудівників достатньо мотивуючим чинником до високопродуктивної та якісної праці. За висновками фахівців Інституту стратегічних досліджень при Президенті України, частка заробітної плати у собівартості продукції вітчизняних підприємств становить від 4 до 12% (тоді як в Європі і США цей показник перебуває в середньому на рівні 40%, а в наукоємних галузях і сфері послуг сягає 90%). Це свідчить про те, що наші працівники недоотримують значну частку зарплати, а їхні кошти присвоюють собі власники засобів виробництва, тому, на жаль, в Україні поки що існує таке явище, як надмірна експлуатація робочої сили.

Занижений розмір зарплати, особливо у працівників бюджетної сфери, є не тільки причиною поширення бідності серед працюючого населення та пенсіонерів, а також виступає суттєвим чинником недофінансування системи за-

гальнообов'язкового державного соціального страхування, місцевих і державного бюджетів, що, у свою чергу, провокує поглиблення робочою силою так званого «тіньового сектору» економіки.

За різними оцінками експертів, рівень тіньової економіки в Україні протягом останніх років коливається в межах 35-45% ВВП. За оцінкою Прем'єр-міністра України М. Азарова, з 20 млн працездатних громадян України офіційно працюють лише 13 млн, а близько 5 млн осіб перебувають поза легальним ринком праці. Ці громадяни позбавлені можливості отримати належний соціальний захист із боку держави. Віцепрем'єр-міністр – міністр соціальної політики України С. Тігішко визнав, що «обсяг тіньових зарплат в Україні становить не менше 40% від загального фонду зарплати», що становить близько 19 млрд \$.

Це свідчить про те, що Пенсійний фонд України недоотримує додаткові десятки мільярдів гривень, а Державний бюджет втрачає кошти, що не надходять у вигляді податків.

Потрібно зазначити, що таке ганебне явище останніми роками набуває масштабів катастрофи й може бути вкрай небезпечним для економіки нашої країни. Подібну думку поділяють і в Раді національної безпеки і оборони України. Найближчим часом РНБО планує на одному зі своїх засідань розглянути питання «Про ситуацію у сфері оплати праці та соціального забезпечення громадян».

ФПУ спільно із Секретаріатом РНБО розробляють проект рішення з цього питання. До складу робочої групи від профспі-

лок увійшли заступник Голови Федерації профспілок України С. Кондрюк, керівник Департаменту бюджетної політики та соціального захисту апарату ФПУ Л. Остапенко, заступник керівника Департаменту соціального діалогу і соціального страхування апарату В. Іванкевич.

Для вирішення цієї актуальної, суспільно значущої проблеми профспілки пропонують вжити низку заходів для підвищення престижності суспільно-корисної праці та вдосконалення державної політики оплати праці.

Зокрема, потрібно підготувати **проект Указу Президента України** «Про невідкладні заходи з детинізації національної економіки».

Верховенію Раді України необхідно:

– ратифікувати Конвенцію МОП № 173 щодо захисту вимог працівників у разі несплати зарплати;

– внести зміни до Закону України «Про оплату праці» з метою запровадження економічно і соціально справедливої диференціації заробітної плати керівників та працівників для підприємств усіх форм власності.

Кабінету Міністрів України щорічно при формуванні прогнозних макроекономічних показників, проектів Державного бюджету закладати тенденції зростання середньої заробітної плати, які забезпечуватимуть динамічне скорочення розриву в оплаті праці в порівнянні з країнами – членами Євросоюзу. Це дасть можливість протягом п'яти років утримати скоротити розрив, а до 2020 року ліквідувати бідність у сім'ях із дітьми, де працює один із батьків, тощо.

КРУГЛИЙ СТІЛ

ЗА ГІДНИЙ РІВЕНЬ
ЖИТТЯ

Днями у Будинку спілок Федерації профспілок Житомирської області за нагоди Всесвітнього дня дій за гідну працю та Міжнародного дня боротьби з бідністю відбувся круглий стіл на тему «Гідна праця для всіх».

У його роботі взяли участь заступник голови Житомирської ОДА Ярослав Долгих, керівники управлінь ОДА, територіального управління Держжирпромнагляду в області, територіальної державної інспекції праці, обласного центру зайнятості, головного управління Пенсійного фонду України в області, відділення НСПП в області, голови галузевих профспілок, окремих координаційних рад профспілок та профкомів підприємств, голова Молодіжної ради ФПУ. Обговорювалися такі найбільш актуальні проблеми, як забезпечення зайнятості, особливо молоді, справедливої оплати праці, безпеки праці та гідного життя людей. У своїх виступах учасники поінформували про основні питання своєї діяльності, стан оплати та ринку праці в області, шляхи взаємодії сторін соціального діалогу щодо вирішення проблем соціально-економічного захисту працюючих.

Голова профспілкового комітету Житомирського трамвайно-тролейбусного управління Олег Котенко загострив увагу присутніх на проблемі своєчасності виплати зарплати на його підприємстві, адже колектив нині перебуває в колективному трудовому спорі і тут неодноразово виникала передстрайкова ситуація та страйк.

Питання жваво обговорювались учасниками круглого столу, лунали зауваження і пропозиції. Присутні дійшли згоди, що розв'язання проблем оплати праці та зайнятості можливе лише завдяки спільним зусиллям органів влади, роботодавців і профспілок, небайдужому ставленню до людей, професіоналізму та мудрості під час прийняття рішень, від яких залежить добробут громадян.

**ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ
ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛ.**

парадоксальним є той факт, що в Україні бідними є люди, які мають роботу. За оцінкою експертів, 23% українських родин, де всі члени сім'ї працюють, перебувають за межею бідності, а якщо в сім'ї працює одна людина – 37%.

Однією з причин цього є **низький рівень мінімальної заробітної плати**. Профспілки вважають, що цей базовий соціальний стандарт, величина якого встановлюється державою, є штурговим заниженням. Станом на липень 2012 року розмір мінімальної заробітної плати становив 1102 грн, або близько \$137. Така зарплата, на переконання профспілок, не може забезпечити працюючій людині й половини від її потреб для відтворення робочої сили.

За статистичними даними, у 2011 році **середня зарплата в економіці становила 2633 грн**, що від 2,5 до 25 разів нижче, ніж у розвинених європейських країнах.

Також варто зазначити, що в Україні **співвідношення державної соціальної зарплати мінімальної заробітної плати із середньою заробітною платою суттєво відрізняється** від загальноєвропейського в розвинутих європейських країнах показника, де він становить 50-60%. У нас цей показник менший за 40% і

2633 грн

становила в 2011 році середня українська зарплата в економіці.

– На з'їзді зазначалося, що період після VI з'їзду був насичений великими й значущими політичними, економічними та соціальними подіями. Розвивалося і поглиблювалося міждержавне співробітництво країн СНД. Виявилася помітнішою соціально-складова у внутрішній політиці країн, де діють членські організації ЗКП. Помітно зріс авторитет профспілок у суспільстві, їх вплив на вирішення питань у сфері соціально-трудових відносин. Витримала перевірку часом і зміцнилася міжнародна та міжгалузєва солідарність профспілок, що особливо проявилася під час світової кризи.

Проте профспілки не може не турбувати ситуація, що в країнах СНД зафіксовано 9 млн безробітних, а 42 млн осіб перебувають за межею бідності (серед них – 14 млн трудящих). Це наслідок зниження рівня зарплати, відтоку капіталів в офшори (лідире Росія – з 1990 по 2010 роки виведено 798 млрд доларів), а за нею, як це не сумно, йде Україна (167 млрд дол.). Хіба це нормально? Але чому? Нині, коли уряди багатьох країн намагаються перекрити канали витoku коштів в офшори й збільшити оподаткування багатіїв, в Україні обмежуються лише розмовами.

– А яка ситуація у сфері трудових відносин в інших країнах?

– Практично скрізь ситуація однакова. За словами багатьох делегатів, складається враження, що частина власників виробництва і найманих роботодавців узагалі живуть у XIX столітті, намагаючись запровадити у нас просто драконівські форми експлуатації праці та занижити її вартість. Причому вони користуються методами, які на Заході вже давно викинули на звалище. А у нас, виходить, нічого, зійде? Росіяни молодці, домагаються прийняття закону про повну заборону запозиченої праці. І нам треба переймати їхні напрацювання у цьому питанні. Зазначу, що завдяки наполегливості профспілки металургів та гірників України у нещодавно прийнятому Законі про зайнятість передбачається регулювання використання найманої праці. Але проблема залишається, й провідна роль у її вирішенні, на мою думку, має належати Федерації профспілок України. Що стосується Дніпропетровщини, то з потворними «новаціями» вже зіткнулися терком профспілки вугільників та обком профспілки металургів і гірників.

Враховуючи, що ТНК, та й уже наші власники виробництва, наполегливо впроваджують у життя аутсорсинг і аутстафінг, президія Дніпропетровського облпрофоб'єднання планує до кінця року провести низку заходів (наради, круглі столи тощо) для вироблення тактики дій профспілок щодо обстоювання інтересів трудящих і недопущення подальшого поширення дискримінаційних форм запозиченої праці. Сподіваємося на активну участь у цих заходах і наших соціалпартнерів – органів влади та обласної спілки роботодавців.

– Головний виклик сьогодні – глобалізація виробництва, яка змігала всі кордони й учорашні уявлення. Відомо, що профспілки намагаються протиставити їй свою профспілкову глобалізацію, про що свідчить створення та розширення міжнародних профоб'єднань як усередині окремих галузей, так і в транснаціональних корпораціях. Капіталові це, схоже, вкрай не сподобалося, бо на останній Міжнародній конференції праці у Женеві власники корпорацій узагалі поставили під сумнів доцільність існування колдоговірної системи й провідної у ній ролі профспілок, право трудящих на страйки. Як на це реагують профспілки країн Співдружності?

– Дійсно, протистояння між працею та капіталом нині зростає. В нашій області вже десь кілька найбільших транснаціональних корпорацій, які не завжди враховують українські реалії та закони. Тому це питання давно вже не нове. Позитивно, що профорганізації гідно відповідають на глобалізацію виробництва, у тому числі створенням, приміром, у корпорації «Євраз-Холдинг» координаційної ради голів профкомів підприємств компанії, розташованих в Україні, Росії та Казахстані. Пізніше за ініціативи Дніпропетровського обкому ІМГУ був підписаний договір про співпрацю між дніпропетровцями та галузевими обкомами профспілок ГМК Свердловської та Костанайської областей. Але металурги й гірники не мають наміру зупинитися на досягнутому. Вони постійно зустрічаються, обмінюються досвідом, спільно шукаючи шляхи розв'язання проблем. Нещодавно у Донецьку з метою координації дій і вироблення єдиних вимог була створена рада голів організацій профспілки вугільників, які діють на підприємствах сектору видо-

ВІТАЛІЙ ДУБІЛЬ: «РАЗОМ ШУКАТИ ГІДНУ ВІДПОВІДЬ КАПІТАЛУ»

Важливою подією в житті профспілок країн Співдружності Незалежних Держав став VII з'їзд Загальної конфедерації профспілок, який відбувся нещодавно у Москві. Серед його делегатів, що представляли 10 об'єднань профспілок країн СНД і 28 міжнародних галузевих об'єднань профспілок, була й делегация Федерації профспілок України на чолі з Головою ФПУ Юрієм Куликом. До її складу входив і голова Дніпропетровського облпрофоб'єднання Віталій Дубіль. Ми попросили Віталія Петровича (його, до речі, було обрано членом Ради ЗКП) поділитися враженнями про роботу Міжнародного форуму профспілок.

бутку та переробки вугілля компанії ДТЕК. Один із головних напрямів у роботі ради – напрацювання пакета соціально-економічних гарантій для працівників, які стикнулися або стикнуться з аутсорсингом. Завдання профспілок СНД, йдеться в заяві з'їзду ЗКП «Разом з профспілками світу в боротьбі за гідну працю та соціальну справедливість», домогтися, щоб нова модель глобальної економіки була зорієнтована на забезпечення соціальної справедливості, враховувала інтереси національних економік і трудящих. Профспілки всіляко протидіятимуть посиленню домінуючої ролі фінансових ринків, спробам роботодавців використати кризові явища для виправдання своєї політики «економії» за рахунок інтересів найманих працівників, відмови від виконання колдоговорів та інших зобов'язань у соціалі, обмеження прав профспілок.

Природно, досягти цього можна лише завдяки зміцненню нашої солідарності, проведенню спільних акцій і кампаній, свідомими учасниками яких мають бути не тільки профактивісти, а й усі трудящі.

– Які основні завдання на майбутнє п'ятиріччя визначив з'їзд ЗКП?

– Профспілки сприятимуть створенню та збереженню гідних робочих місць, розвитку повної і продуктивної зайнятості; вимагати істотного збільшення зарплати; боротися за кардинальне підвищення мінімальних пенсій, домогтися справедливого розподілу створеного національного продукту; предметно займатися питаннями трудової міграції. Профспілки зобов'язані поставити бар'єр будь-яким спробам обмежити трудові права і права профспілок, зруйнувати систему колективних та індивідуальних трудових відносин як найважливішої основи соціальної стабільності, захищатимуть профспілкову власність. Велика увага приділятиметься молодіжній, кадровій, інформаційній політиці профспілок.

Ці та інші питання знайшли відображення у прийнятих з'їздом основних напрямках діяльності ЗКП на 2012–2017 роки, резолюціях і заявах. Форум також підтримав гасло профспілок на майбутнє п'ятиріччя – «Гідній праці і соціальній справедливості – надійні гарантії».

Виходячи з даних 2011 року, можна стверджувати, що за всіма абсолютними монетарними критеріями рівень бідності продовжує знижуватися. Так, за критерієм прожиткового мінімуму показник зменшився з 16,8% у 2010 році до 14,6% у 2011-му. Це означає, що майже мільйон осіб вийшли зі стану бідності, а вартість їх середньодушового споживання перевищила розмір прожиткового мінімуму. Згідно з абсолютним критерієм для міжнародних порівнянь, рівень бідності за останній рік зменшився з 2,5 до 1,7%. Таким чином, виконання завдання Цілей розвитку тисячоліття ліквідувати до 2015 року крайню бідність, визначену за цим критерієм, є цілком реальним.

Дані 2011 року свідчать про незначне підвищення показників бідності, визначеної за відносним критерієм – рівень бідності становив 24,3 проти 24,1% у попередньому році. Отже, тенденція щодо зниження показників відносної бідності, яка розпочалася з 2009 року й свідчила про вирівнювання доходів у лівій частині розподілу, змінилася незначним зростанням. Можна припустити, що у 2012 році не відбудеться подальшого зростання рівня бідності за відносним критерієм, отже, він не повернеться до значень докризового періоду.

Проте успішність подолання монетарної бідності не підтверджується динамікою за іншими критеріями, які вказують на споживчі характеристики населення. Причому за критеріями споживання рівень бідності продовжує зростати, що може свідчити лише про одне – економічна криза для більшості громадян країни не закінчилася, а їхні споживчі можливості продовжують звужуватися.

Насамперед, зростає частка населення, чий раціон харчування має енергетичну цінність менше 2100 ккал на добу (з 13,7 до 16,2%). Сьогодні ця частка є вищою за значення докризового 2007 року (14,3%). Зрозуміло, що певна частина населення свідомо робить вибір в користь низькокалорійного харчування, проте зростання показника є сигналом щодо погіршення харчового раціону соціально вразливих верств населення, насамперед домогосподарств із великою кількістю утриманців. Такі домогосподарства першими відчувають зростання цін на продовольчі товари в умовах повільного зростання доходів.

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ БІДНОСТІ

Додатковим свідченням погіршення становища значної частини населення є зростання рівня бідності за структурним критерієм, тобто зростання питомої ваги населення, яке витрачає на харчування понад 60% свого бюджету. За останній рік цей показник зріс із 41,2 до 41,5%. Таким чином, позитивна динаміка показника, яка спостерігалася до 2009 року, була повністю втрачена внаслідок кризи. Отже, сьогодні практично кожне друге домогосподарство можна віднести до бідного за структурним критерієм, який використовується для міжнародних порівнянь бідності.

рік він становив 1,99 раза, то за 2011 рік – 1,92 раза. Це означає, що стосовно загальноукраїнської ситуації покращилося становище сімей із дітьми. Проте спостерігається погіршення ситуації у сім'ях із двома дітьми (рівень бідності зріс з 40,7 до 42,0%) та у складних домогосподарствах із подвійним демографічним навантаженням дітьми та особами пенсійного віку (рівень бідності зріс з 36,3 до 38,8%). Натомість покращилося становище багатодітних сімей і домогосподарств, у яких усі дорослі особи працюють (рівень бідності зменшився відповідно з 58,4 до 55,8% та з 24,3 до 22,5%).

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВІДНОСНОЇ БІДНОСТІ ЗА 2010–2011 РОКИ

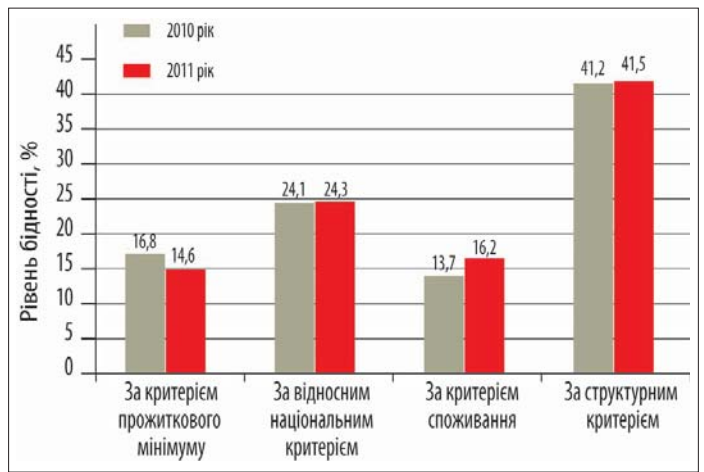
Динамічні зрушення за останній рік у розрізі соціально-демографічних груп населення, типів домогосподарств та місцевості проживання мали неоднорідний характер. За останній рік помітно зменшився рівень бідності серед працюючих осіб (з 23,5 до 19,6%), що позитивно вплинуло й на бідність дітей – рівень бідності у цій групі зменшився з 32,7 до 32,0%.

Скоротився розрив у рівнях бідності до домогосподарств залежно від наявності дітей: якщо за 2010

Серед домогосподарств без дітей найбільш відчутне погіршення спостерігалося у тих домогосподарствах, у складі яких є безробітні особи – рівень бідності зріс із 28,0 до 40,7%.

У розрізі типів населеного пункту в останній рік спостерігається підвищення рівня бідності у малих містах (з 27,8 до 28,9%) при незначному зниженні показника по сільських населених пунктах (з 32,3 до 32,1%) та незмінних значеннях по великих містах (15,7%). Проте, незважаючи на вказані зміни, зберігається багаторічна закономірність щодо підвищення рівня бідності зі зменшенням розміру населеного пункту. В цілому у розрізі типів місцевості відбувається подальше зближення показників між містом та селом, здебільшого за рахунок погіршення ситуації в малих містах.

ЛЮДМИЛА ЧЕРЕНЬКО,
КЕН, ІНСТИТУТ ДЕМОГРАФІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА,
«ГВ»

ОПИТУВАННЯ

БІДНІСТЬ ЯК ВОНА Є

Що таке бідність і чи існує це поняття в Україні – ми запитали у пересічних громадян

ДАРІНА, 21 рік,
менеджер із продажів
(м. Кривий Ріг):

– У нашій країні багато бідних людей, особливо у невеликих містах і селах. Я, наприклад, приїхала в Київ працювати й заробляти, бо на батьківщині складно влаштуватися на роботу. У мегаполісах більше можливостей.

ВАЛЕНТИНА ІВАНІВНА, 75 років,
пенсіонерка
(м. Київ):

– Звичайно, в Україні є бідність! Моя сестра, приміром, усе життя пропрацювала на пошті і навіть завідувала відділом, а нині отримує копійки замість пенсії. Добре, що діти їй трохи допомагають...

ТЕТЯНА, 25 років,
менеджер
(м. Одеса):

– Чи не в кожній країні є бідні, які виживають на зароблені копійки, і Україна не виключення. Я не знаю офіційної статистики, але навіть серед знайомих багато тих, хто має бажання працювати, але не може знайти роботу.

ЛЮДМИЛА, 47 років,
безробітна
(м. Київ):

– У нас в країні все не так, як має бути. Подивіться, скільки безробітних, більшість із них – молоді та особи віком 45 років і старше. Хіба цим категоріям людей не треба заробити? А відсутність коштів – це і є бідність.

ГАЛИНА, 22 роки,
студентка
(м. Київ):

– На жаль, таке поняття, як бідність, існує в нашій державі. Більшість пенсіонерів отримують мізерні пенсії, студенти не можуть прожити на свою стипендію, а працездатна частина населення не завжди отримує гідну зарплату.

ОПИТУВАННЯ ПРОВЕЛА **АННА РЕПЦЬ, «ГВ»**

ЗА МЕЖЕЮ ЗЛИДЕННОСТІ

На сьогодні половина українських пенсіонерів живуть за межею бідності. До категорії бідних можна віднести й усіх безробітних, навіть тих, що перебувають на обліку в державній службі зайнятості. Поставлені в умови виживання й ті з числа потерпілих на виробництві, розмір щомісячної допомоги яких становить кілька сотень гривень. Для подолання бідності в країні профспілки пропонують уряду цілий комплекс заходів.

ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В Україні проживають 13,7 млн пенсіонерів, з яких 2,8 млн продовжують працювати. Розмір пенсій постійно підвищується (в зв'язку із зміною прожиткового мінімуму, зростанням середньої заробітної плати, за окремими рішеннями уряду), а з 1 травня 2012 року пенсії, призначені до 2008 року, перераховані із застосуванням показника середньої заробітної плати в Україні за 2007 рік. Підвищено пенсії військовослужбовцям, ветеранам війни та членам сімей померлих інвалідів війни, постраждалим від Чорнобильської катастрофи, іншим громадянам. Незважаючи на це, проблема бідності залишається вкрай актуальною в сфері пенсійного забезпечення.

Так, за наявності страхового стажу 35 років у чоловіків і 30 років у жінок пенсія за віком не може бути менше прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність. Для осіб, яким пенсія призначена до 1 жовтня 2011 року, крім тих, кому після цієї дати здійснювався перерахунок з урахуванням заробітної плати за періоди страхового стажу після призначення (попереднього перерахунку) пенсії, мінімальний розмір пенсії за віком на рівні прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб встановлюється за наявності в чоловіків 25 років, а у жінок 20 років страхового стажу.

Проте затвердженій Верховною Радою України прожитковий мінімум значно відстає від його фактичного розміру.

Причинами низького рівня пенсій є те, що, по-перше, вони індексуються лише в межах прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність, а по-друге, шоріч-

но (з 1 березня) їх підвищення становить лише 20% від темпів зростання середньомісячної заробітної плати порівняно з попереднім роком. Це призвело до значного розриву в розмірах пенсій, призначених у різні роки. Якщо в 2012 році використовується середня заробітна плата в 2009–2011 роках – 2001,20 грн, то для пенсій, призначених до 2008 року, застосовано показник середньої заробітної плати в Україні за 2007 рік – 1197,01 грн, який майже вдвічі нижчий.

ФПУ вимагає від уряду забезпечити встановлення прожиткового мінімуму в його фактичному розмірі та запровадити механізм оперативного коригування його офіційної величини залежно від даних щомісячного моніторингу. В Україні є всі можливості для належного наповнення бюджету Пенсійного фонду, а для цього владою та роботодавцями має бути напрацьований і реалізований комплекс заходів у різних сферах життя.

ФПУ домагається від уряду вирішення наступних проблем: звільнення Пенсійного фонду від невласливих йому виплат та забезпечення прозорості пенсійної системи; встановлення справедливого перерахунку пенсій працюючим пенсіонерам; забезпечення постійного осучаснення раніше призначених пенсій задля збереження їх купівельної спроможності, вдосконалення порядку обчислення страхового стажу та заробітку; поступовий перехід до призна-

чення пенсій для всіх категорій працівників за єдиними правилами пенсійного забезпечення; вирішення проблем пільгового пенсійного забезпечення тощо.

БЕЗРОБІТТЯ

37–39% безробітних, що перебувають на обліку в державній службі зайнятості, отримують мінімальний розмір допомоги, що нині становить лише 76,9% прожиткового мінімуму і на 221 грн нижчий за межу бідності.

На жаль, профспілкам і досі не вдалося переконати соціальних партнерів в особі роботодавців та держави щодо необхідності підвищення розміру мінімальної допомоги по безробіттю до визначеного законодавством рівня прожиткового мінімуму. Ціна вирішення питання – 40 млн грн. І це попри те, що Фонд загальнооб'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття – єдиний фонд соцстраху, в якому вже третій рік поспіль залишок коштів на початок року становить близько 300 млн грн. Водночас за рахунок коштів загальнооб'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття фінансуються виплати нестрахового характеру, утримуються близько 16 тис. чиновників – державних службовців центру зайнятості. На жаль, такий стан речей вже зафіксовано новою редакцією нещодавно ухваленного Закону України «Про зайнятість населення», що має набрати чинності з нового року.

ПОТЕРПІЛИ НА ВИРОБНИЦТВІ

На межі виживання опинилися й потерпілі на виробництві, розмір щомісячної допомоги яких становить кілька сотень гривень (біля

РІВНЯННЯ НА СВІТОВІ СТАНДАРТИ

Щоб усі мінімальні соціальні виплати найближчим часом гарантовано досягли конституційно визначеного рівня, що дозволить би вивести із злиднів принаймні працююче населення країни, слід домогтися, аби Україна взяла на себе зобов'язання щодо ратифікації Європейської соціальної хартії, Європейського кодексу соціального забезпечення, Конвенції МОП № 102 про мінімальні норми соціального забезпечення і Конвенції МОП № 117 про основну мету та норми соціальної політики.

70% розміру прожиткового мінімуму).

З ініціативи профспілок у цьому році Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань за підтримки уряду розпочато осучаснення щомісячних страхових виплат потерпілим на виробництві за рахунок коштів фонду. Перший етап такого осучаснення проведено навесні п. р. стосовно щомісячних страхових виплат, призначених потерпілим та їх сім'ям до 2006 року.

Прийнято рішення про проведення другого етапу осучаснення щомісячних страхових виплат потерпілим на виробництві, а саме: підвищення (в середньому на 200–220 грн) з 1 вересня 2012 року таких виплат понад 240 тис. потерпілих (членам їх сімей), що отримали право на їх перерахунок у період з 1 січня 2002 до 1 березня 2007 років. Це рішення дозволило не тільки посилити соціальний захист потерпілих унаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, а й поступово усунути різницю в розмірах виплат працівникам, які були травмовані за однакових умов, але в різні роки.

Попри осучаснення страхових виплат потерпілим на виробництві, частина цих виплат у розрахунок на 100% втратили працездатності залишається для майже 100 тис. потерпілих, або майже в кожному третьому випадку, значно меншою за мінімальний розмір заробіт-

ної плати, з якої сплачуються страхові внески, або відповідного прожиткового мінімуму.

ПРОФСПІЛКИ ПРОПОНУЮТЬ

З метою подолання бідності серед зазначених категорій профспілки пропонують уряду вжити таких заходів:

- забезпечити застрахованих осіб в системі загальнооб'язкового державного соціального страхування мінімальними гарантіями;
- гарантувати перерахунок щомісячних страхових виплат потерпілим від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання на коефіцієнт зростання середньої номінальної заробітної плати в галузях національної економіки за минулі роки та забезпечити такий перерахунок у подальшому;
- передбачити відповідні компенсаторні надходження та гарантії державного бюджету в разі виникнення дефіциту коштів у системі загальнооб'язкового державного соціального страхування при зменшенні розміру єдиного соціального внеску.

ФПУ наполягає на забезпеченні шорічного зростання числа оздоровлених застрахованих осіб і членів їх сімей, зокрема дітей, за рахунок коштів держбюджету та загальнооб'язкового державного соціального страхування. У 2012 році за

вимогою профспілок передбачено фінансування Фондом соцстрахування з тимчасової втрати працездатності санаторно-курортного лікування на суму 1076,8 млн грн, що втричі більше, ніж у 2011-му, оздоровлення дітей – на суму 215,7 млн грн (на 20% більше).

Останніми роками рівень медичного обслуговування населення помітно знизився, натомість вартість медичних послуг та ліків невпинно зростає. З метою забезпечення відшкодування витрат громадянам на основні види медичних послуг додатково до обсягу безоплатної медичної допомоги профспілки пропонують уряду внести в установленому порядку законодавчі ініціативи щодо впровадження загальнооб'язкового державного соціального медичного страхування на базі чинного Фонду соцстрахування з тимчасової втрати працездатності. При цьому не допускати прийняття вже анонсованих законопроектів різних особисто «зацікавлених» діячів, не орієнтованих на забезпечення населення доступними медичними послугами, а таких, що слугуватимуть інтересам нечистих на руку чиновників системи охорони здоров'я, корпоративним інтересам приватних клінік та страхових компаній.

ГАЛИНА КОЛОСЮК,
КЕРІВНИК ДЕПАРТАМЕНТУ
СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ,
СОЦІАЛЬНОГО
СТРАХУВАННЯ
ТА ГУМАНІТАРНИХ ПИТАНЬ

Понад 12 мільйонів людей в Україні – або жебраки, або на межі злидняв...

Абсолютно бідні люди – це ті, у кого не

ЖЕБРАЦЬКІ БУД

РАЙСА ЧИРВА,
«ПБ»

17 жовтня – день, коли весь світ звертає увагу на проблеми людей, що живуть у злиднях. Якщо придивитися до України, то картина виявиться доволі невтішною. За даними ООН, 25% українців живуть на статки, що менші від прожиткового мінімуму, а близько 78% – на межі бідності, бо рівень зростання доходів громадян, і передусім заробітної плати, у кілька разів відстає від зростання цін на товари, тарифів на послуги. Сьогодні Україна в більшості галузей економіки в 10–15 разів відстає у питаннях оплати праці від розвинутих країн.

ВІДНОСНО БІДНИЙ ЧИ АБСОЛЮТНО БІДНИЙ?

Виявляється, бути відносно бідним і абсолютним жебраком – це два різних поняття. До першої категорії зазвичай відносять тих, чий дохід вистачає лише на харчування і найнеобхідніші речі. Абсолютно бідними прийнято вважати громадян, чий статків не вистачає навіть на харчування. За останні чотири роки кількість абсолютно злиднених людей зростає з 12,5 до 14%. Так стверджують експерти, котрі вивчають цю проблему. Вони переконані, що в українській бідності «жіноче обличчя», оскільки 62% людей, що ледве живуть, це жінки.

У когорті найбідніших половина – люди пенсійного віку. Їм не вистачає пенсії навіть на ліки. В цілому ситуація, яка склалася в нашій державі, зачіпає інтереси приблизно 12,5 млн осіб. Серед найбільш уразливих сім'ї, які мають дітей, – 33,1%; багатодітні родини – 76,4%; сім'ї з подвійним навантаженням (мають дітей і безробітних) – 26,4%. На думку економістів, можливість побачити більш повну картину дає не абсолютна, а відносна бідність. Вона не прив'язана до показників бюджету прожиткового мінімуму, а вказує, що соціально-економічний статус людини нижчий від того, що вважається нормою в цивілізованому суспільстві. Відносно бідних людей в Україні удвічі більше, ніж абсолютних жебраків.

Україна має один із найвищих показників бідності в СНД. У процентному вимірі цифри не так різкують, але в кількісному – лідрство вражає. Наприклад, в Молдові й у нас відсотковий рівень бідності однаковий, але в кількісному обчисленні в Молдові близько 800 тис. громадян вважаються «неплатоспроможними», а в Україні – понад 12 мільйонів (!). Водночас в Європі до осіб, що живуть за межею бідності, відносять тих, чий дохід на 60% нижчий від середнього доходу на душу населення. За межею бідності в Євросоюзі перебувають люди, чий дохід в середньому нижче 10 000 євро на рік. А в Україні середній розмір статків становить 2700 доларів на рік. Втішає тільки те, що це на 200 дола-

рів більше, ніж у найбіднішій державі Європи – Молдові.

УКРАЇНСЬКІ ЗАРПЛАТИ

Навіть не всі високопосадовці знають реальний рівень прожиткового мінімуму та мінімальної зарплати. Очевидно, у високих кабінетах вирішуються більш глобальні завдання, а не такі «дрібниці».

Можна лише порадити цим можновладцям зазирнути у звіт Національного банку України щодо ринку праці та доходів населення. Так, у документі оприлюднено розміри нових соціальних стандартів. Із 1 квітня 2012-го їхні показники зрости: прожитковий мінімум на одну особу збільшився

до 1087 грн, а мінімальна заробітна плата та прожитковий мінімум для працездатних осіб збільшилися на 21 грн і становлять віднині 1094 грн.

Мінімальна зарплата, прожитковий мінімум, вартість споживчого кошика... Мабуть, треба бути економістом, аби навчитися розрізняти нюанси кожного із цих понять. ООН, котра відстежує рівень бідності у країнах світу, встановила

середню вартість споживчого кошика для однієї людини. Це 17 доларів на день. За цим показником у цивілізованих країнах починається межа бідності.

В українців тільки ціни європейські, а зарплати – на рівні найбідніших країн світу. Причому для найбідніших верств населення ціни зростають швидше, вважають економісти. І обґрунтовують цю тезу так: «Реальний споживчий набір українця складається з чотирьох груп товарів і послуг: продукти харчування, ліки, комунальні платежі та витрати на транспорт. Витрати за цими групами за минулий рік зросли мінімум на 30% (!)».

Якщо говорити про мінімальну заробітну плату, порівняно з країнами-сусідами, що вже стали членами Європейського Союзу, то вона становить 71% болгарської, 55% румунської, 31% угорської, 27% словацької, 25% польської та лише 5% найвищої в Євросоюзі – люксембурзької.

Понад 54% українських родин вважають, що їм необхідно отримувати понад 2700 грн доходу на одну людину, щоб не відчувати себе бідними.

«Заробіток по-українськи», стверджують експерти, удвічі нижчий за межу бідності в сусідніх європей-

2,7 тис. дол.

становить середній річний статок громадян України, 28,6 тис. дол. – громадян Польщі, 26,6 тис. дол. – Угорщини і 12,4 тис. дол. – Румунії. Середній достаток росіян перевищує 10 тис. дол., що в 6 разів більше показника 2000 року, а білорусів – 6 тис. доларів. Багатіші за українців також грузини (13 тис. доларів), китайці (понад 17 тис.) і турки (майже 25 тис.). (За даними Credit Suisse)

НЕПРЕСТИЖНА ДЕСЯТКА

Німецька страхова компанія Allianz оприлюднила «Звіт про світове багатство 2012 року», в якому оцінила країни за рівнем доходів їх громадян. Для складання рейтингу аналітики компанії відібрали 52 країни світу.

Першу сходинку в рейтингу посіла Швейцарія, де власність одного громадянина в грошовому вираженні (без урахування споживчих кредитів) у 2011 році в середньому становила €138 тис. На другій сходинці опинилася Японія із €93 тис. сядчями, на третій – США (€90,4 тис.), на четвертій – Бельгія (€68,5 тис.), на п'ятій – Голландія (€61,3 тис.).

До десятки країн з найбагатшими громадянами ввійшли також Тайвань (€60,89 тис.), Канада (€59,91 тис.), Сингапур (€58,3 тис.), Велика Британія (€52,6 тис.) та Ізраїль (€51,5 тис.).

Україна, опинившись на 49-му місці, ввійшла до десятки країн з найменшими доходами громадян. У 2011 році пересічний українець мав у своєму розпорядженні €928 (не враховуючи грошей, витрачених на кредити). Ще бідніші – громадяни Індонезії (€467), Казахстану (€539) та Індії (€643).

Серед найуразливіших верств населення – сім'ї, що живуть у сільській місцевості, і в яких є пенсіонери і діти

вистачає грошей навіть на їжу

НІ. ДЕ МЕЖА?

ських країнах. Утім, визначити бідність можна й за іншим критерієм. Так, Всесвітній банк запропонував під час глобальних досліджень вважати рівнем бідності доходи менші, ніж 1 дол. на день, а з 2008 року – 1,25 дол. на день, що дорівнює 10 грн. Якщо дохід нижчий, то виникає загроза виживанню людини. І це вже балансування на межі життя і смерті.

Чому в пересічних українців такі низькі зарплати? Експерти вбачають причину в тому, що у сівбарність товарів і послуг складають тільки 6% – затрати на зарплату. У країнах ЄС цей показник становить 35%, що майже у шість разів вищий від українського. Чому в Україні дотримуються політики, відмінної від європейської? На це запитання поки що відповіді немає.

ИНДЕКСИ РІЗНІ, РЕЗУЛЬТАТ ОДИН

Одним із показників ефективності боротьби з бідністю у країнах Західної Європи вважається індекс Кейтца. Це співвідношення розміру мінімальної заробітної плати та заробітної плати на одного штатного працівника. Міжнародна організація праці рекомен-

СПАСИБІ ФРАНЦУЗАМ

Міжнародний день боротьби з бідністю почали відзначати у 1987 році. 17 жовтня понад сто тисяч людей зібралися на площі Трокадеро в Парижі, саме на тому місці, де 1948 року було підписано Загальну декларацію прав людини. Практично через сорок років людство відчувало потребу заявити на увесь світ, що права людини грубо порушуються, якщо її прирікають на злидні і голод. А 1992 року Генеральна Асамблея ООН підтримала ідею боротьби зі злиднями та оголосила 17 жовтня Міжнародним днем боротьби з бідністю. Від самого початку відзначення цього дня представники бідних верств населення беруть участь в одноденній акції, аби привернути увагу світу до свого жебрацького існування. Щорічно мітинги й демонстрації збирають мільйони людей: бідних і тих, хто демонструє солідарність із незможними. День 17 жовтня засвідчує прагнення людей, що живуть у злиднях, використовувати свій досвід і знання, аби покінчити з бідністю.

дує значення цього показника встановити на рівні 50%, а Європейський Союз іще більше – 60%. Влітку 2012 року індекс Кейтца в Україні становив 36,7%.

Ресурс Business Insider опублікував свій щорічний індекс бідності країн світу – 2012. Його показник ґрунтується на оцінці рівня безробіття і темпів інфляції на місцях. Що він вищий, то

біднішим вважається населення тієї чи іншої країни. У першу трійку потрапили тільки африканські країни: Зімбабве, Ліберія і Буркіна-Фасо. Тут понад 70% людей не можуть влаштуватися на роботу й живуть за межею крайньої бідності. А от до першої десятки потрапили й колишні радянські республіки Туркменістан і Білорусь.

Якщо аналізувати проблему в планетарному масштабі, то у світі понад один мільярд людей живуть за межею бідності. Одна людина з трьох на планеті або не має роботи, або перебуває на межі жебрацтва. Про це йдеться у доповіді Міжнародної організації праці. Її автори попереджають, що впродовж наступних десяти років необхідно створити

600 мільйонів робочих місць, аби досягти стійкого покращення. Та навіть коли так станеться, то 900 млн робітників у світі все ще будуть змушені жити за межею бідності, тобто на менше як \$2 на день. Станом на 2011 рік із 900 млн бідних робітників 456 млн жили в умовах надзвичайної, себто абсолютної бідності – нижче за встановлену США межу бідності на \$1,25 на день.

Прогнози міжнародної організації праці до 2016 року щодо загальної світової частки безробітних не передбачають значного покращення, тож її показник не зміниться – 6%. Відтак кількість безробітних у 2012 році збільшиться на 3 млн і ще на 3 млн – до 2016 року. Втім, якщо економічний розвиток виявиться нижчим за передбачувані показники, то безробіття може ще більше зрости й сягне у 2016 році 209 млн осіб.

Як розвиватимуться події, якщо раптом світ не уникне нової хвилі економічної нестабільності, економічні експерти воліють не прогнозувати. Просто у Міжнародний день боротьби зі злиднями вирішили проаналізувати ситуацію і нагадати урядам країн, на якому місці у рейтингу бідних перебувають їхні країни.

Що стосується величезної різниці між багатими й бідними, то, беззаперечно, гостей України це безмежно дивує. Я з Португалії, і у моїй країні живе багато українців. Португальці вважають, що Україна – це дуже бідна країна, оскільки звідсіля приїждять так багато емігрантів. Але коли португальці потрапляють до Києва, то здивовані величезною кількістю розкішних машин на дорогах.

Жозе Мануель Пінту Тейшейра, екс-посол Євросоюзу в Україні

Боротьба з бідністю завжди була актуальною темою, актуальною настільки, що Європейський Союз 21 січня 2010 року офіційно відкрив Європейський рік боротьби з бідністю й соціальною ізольованістю. Тобто бідність як глобальне соціальне явище існує в усіх країнах світу, і Україна – не виняток.

Значне зростання цін на продукти харчування, енергоносії та послуги першої необхідності важким тягарем лягають насамперед на плечі малозабезпечених верств населення. Сьогодні кожна четверта родина живе на доходи, які нижчі від прожиткового мінімуму (ПМ).

Найвищий рівень бідності спостерігається у багатодітних сім'ях. Приміром, у родині із трьома і більше дітьми рівень бідності сягає 70%, а у домогосподарствах, де є діти й безробітні, – до 40%.

Ще одна гостра проблема – нерівність доходів населення. Співвідношення загальних доходів 10% найбільш і найменш забезпеченого населення становить 5,3 раза, у тому числі серед міського населення – 5,4 раза, серед сільського – 4,6 раза. Однак, за оцінками експертів, реальна ситуація щодо диференціації доходів набагато гірша: співвідношення доходів 10% найбільш бідних і багатих верств населення оцінюється ними більш ніж у 40 разів!

Усе більше громадян вимушені звертатися за допомогою до держави. У цілому в структурі доходів населення України за II квартал 2012 року соціальні допомоги та інші соціальні виплати становлять 40,2%.

Зростання бідності та нерівності у суспільстві пов'язані насамперед із нерівномірним розподілом доходів від економічного зростання, погіршенням умов життя багатодітних сімей, молоді, пенсіонерів, низьким рівнем оплати праці.

Попри те, що мінімальна зарплата є державною гарантією, а її місячний розмір є таким, нижче якого не може провадитись оплата за виконану некваліфікованим працівником місячну та годинну норму праці, сьогодні її розмір економічно неадекватний та соціально несправедливо занижений. Величина мінімальної зарплати (ПМ для працездатної особи) не тільки не забезпечує відтворення робочої сили, а й простого нормального існування працівника, хоч і не кваліфікованого.

Різні види економічної діяльності мають різні адаптаційні можливості до умов ринкового середовища. Серед них є самоокупні, зокрема, експортно-орієнтовані галузі, і дотаційні (повністю або частково залежать від надходжень коштів із бюджету

країни чи регіонів). Саме в цих галузях найчастіше спостерігається заборгованість із виплати зарплати, що призводить, у свою чергу, до її знецінення.

Надзвичайні труднощі входження до ринку «відчувають» бюджетні галузі сфери соціалістики, як-от освіта, культура і мистецтво, охорона здоров'я, наука тощо. На сьогодні у цих видах економічної діяльності концентруються найменш оплачувані категорії населення, що, у свою чергу, сприяє формуванню «вогнищ» трудової бідності працюючого населення.

Законом України «Про прожитковий мінімум» передбачено, що набори продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг для визначення прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення необхідно переглядати не рідше одного разу на п'ять років. Проте на цей час для визначення прожиткового мінімуму й надалі діють набори, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2000 № 656. Таким чином, споживчий коштик в Україні не переглядався вже 12 років.

Федерація профспілок України у своїй роботі приділяє значну увагу питанням прожиткового мінімуму, споживчого бюджету, відтворенню рівня робочої сили тощо.

Зокрема, ФПУ розроблено та презентовано Уряду, роботодавцям та науковцям проект Дорожньої карти входження України в ТОП-20, у якому, зокрема, розглядаються питання боротьби з бідністю.

Під час внесення пропозицій до проекту Держбюджету України на 2013 рік профспілки наголошували на необхідності впровадження активної бюджетної політики, спрямованої на стимулювання економіки та підвищення добробуту населення, виконанні «Цілей розвитку тисячоліття» щодо боротьби з бідністю, скорочення глибини та масштабів бідності.

40,2%
становили

соціальні виплати населенню у II кварталі 2012 року.

ПРО ПРОБЛЕМИ БІДНОСТІ В УКРАЇНІ

ПРИЧИНИ БІДНОСТІ:

- низький рівень соціальних стандартів і гарантій (занижений розмір прожиткового мінімуму, відтак, і мінімальна зарплата, розмірів державної соціальної допомоги, застосування в законодавстві показника «рівень забезпечення прожиткового мінімуму»);
- недосконала податкова система (великий розрив між сплатою податків багатими та бідними громадянами; відсутність неоподаткованого мінімуму на доходи громадян, що призводить до суттєвої податкової дискримінації стосовно працюючих громадян; податкова дискримінація в оподаткуванні трудових доходів і виплат зарплати порівняно з оподаткуванням нетрудових доходів);
- заборгованість із виплати зарплати;
- високий рівень безробіття серед молоді та осіб передпенсійного віку.

– зростання мінімальної зарплати темпами, що дозволять забезпечити відтворення працівника;

– встановлення розміру мінімальної зарплати на рівні, що перевищує розмір фактичного ПМ для працездатної особи з урахуванням суми податку на доходи фізичних осіб, сімейної складової та з подальшим її підвищенням протягом року;

– реалізації ЄТС в оплаті праці працівників бюджетної сфери на основі тарифної ставки (посадового окладу) працівника першого тарифного розряду на рівні мінімальної зарплати з поступовим збільшенням окладу для поетапного забезпечення держгарантій з оплати праці працівників освіти, охорони здоров'я, культури і науки;

– забезпечення зростання розміру тарифної ставки (посадового окладу) працівника

першого тарифного розряду за ЄТС вищими темпами, ніж темпи зростання мінімальної зарплати – на період до досягнення розміру тарифної ставки (посадового окладу) працівника першого тарифного розряду розміру мінімальної зарплати.

Пропозиції щодо ПМ, бюджету, зростання мінімальної зарплати, відтворення рівня робочої сили, скасування показника «рівень забезпечення прожиткового мінімуму» тощо надіслані до РНБО України в рамках підготовки до розгляду на його засіданні питання «Про ситуацію у сфері оплати праці та соціального забезпечення громадян».

У вересні п. р. на виконання резолюції VI з'їзду ФПУ «Професійні спілки – за розвиток соціальної держави в Україні» у Будинку спілок за участю роботодавців і нау-

“
Сьогодні переважна більшість бідних – це працездатні члени суспільства, які отримують низькі доходи.

ковців з метою поліпшення соціалістичу трудящих відбулося обговорення питання щодо структури та розмірів прожиткового мінімуму.

У ході обговорення були запропоновані конкретні шляхи розв'язання проблеми, а саме: перегляд споживчого коштика відповідно до його вартості в існуючих цінах, ухвалення закону, яким встановити методику його розрахунку, визначити структуру місячного (річного) споживання людини або сім'ї, врегулювати розрахункові та реальні рівні споживання.

За результатами дискусії профспілки, роботодавці та науковці домовилися провести спільну роботу щодо напрацювання пропозицій з удосконалення методики обчислення прожиткового мінімуму.

**ДЕПАРТАМЕНТ
БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА СОЦІАЛЬНОГО
ЗАХИСТУ АПАРАТУ ФПУ**

Про підсумки роботи за останні п'ять років та плани на майбутнє йшлося на V з'їзді Профспілки працівників газових господарств України, що відбувся днями в Києві. Зокрема, обговорювалися питання сфери виробництва та трудових відносин, акцій протесту, оплати праці, соціального захисту сілчан та їхніх родин, профспілкового навчання, охорони праці, оздоровлення тощо.

УКРГАЗПРОФСПІЛКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Учасники заходу зазначили, що період між з'їздами характеризувався надзвичайно складним фінансово-економічним становищем на більшості підприємств газових господарств, що вкрай негативно позначилося на їх виробничо-експлуатаційній діяльності, вирішенні питань соціально-економічного розвитку трудових колективів. Підприємства газового господарства, які забезпечують безперервне і безаварійне постачання газу всім категоріям споживачів, серед інших підприємств нафтогазового комплексу опинилися на межі виживання.

Також наголошувалося, що в зв'язку з нестачею коштів до 2010 року всі підприємства були збитковими, не здійснено заміну, капітальний ремонт та реконструкцію розподільчих газопроводів, газорегуляторних пунктів, споруд електрохімічного захисту, обладнання, матеріалів, засобів обліку газу, впровадження організаційно-технічних заходів з охорони праці, профілактики виробничого травматизму.

За п'ять років наповнливої праці профспілки вдалося подолати таке негативне явище, як заборгованість із заробітної плати. При цьому її рівень залишається найнижчим у нафтогазовій галузі.

Майже **83** тис. сілчан

нараховує Профспілка працівників газових господарств України.

«Завдання, яке постає перед радою профспілки, профспілковими організаціями акціонерних товариств, полягає в збільшенні, починаючи з 2013 року, середньої заробітної плати до 3500–4000 грн, – зауважив голова ради профспілки Олег Агрба. – Але найважливіше десяти такого рівня зарплати, щоб жоден працівник нашої галузі не перебував за межею бідності, маючи змогу повністю відновити свої фізичні й емоційні сили, витрачені на виробництві».

СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ

Останнім часом значно ускладнилося вирішення питань оздоровлення працівників, надання їм соціальних пільг та компенсацій, забезпечення належної медичного та побутового обслуговування. Одночасно, за словами Олега Агрби, більшість профспілкових організацій намагалася в цих складних умовах знайти необхідні кошти на проведення оздоровчих заходів, забезпечуючи соціальний захист працівників та членів їх сімей.

«Завдяки наполегливій спільній роботі всіх профспілкових ланок та керівників підприємств питання оздоровлення та відпочинку завжди залишаються в центрі уваги, – підкреслив голова ради профспілки. – Використовуючи як власні можливості, так і можливості профспілкових оздоровниць, профорганізації щорічно оздоровлюють близько 25 тис. працівників галузі та членів їхніх сімей. Важливу справу кожної профспілки є належна організація відпочинку дітей».

УПЕВНЕНІ КРОКИ

З метою вирішення питань збереження трудових колективів і соціально-економічних проблем профспілка була змушена в 2008–2009 роках проводити акції протесту біля Кабінету Міністрів і Національної комісії регулювання електроенергетики, звертатися в Національну службу посередництва та примирення тощо.

Олег Агрба торкнувся й галузевої угоди, наголосивши, що найважливішою проблемою сьогодні є укладення такої угоди між роботодавцями, власниками акціонерних товариств та профспілкою. Але розв'язати цю проблему можливо лише тоді, коли буде створено Всеукраїнське галузеве об'єднання організацій роботодавців. Тому нинішня угода між НАК «Нафтогаз України» та профспілкою використовується як механізм захисту соціально-економічних і трудо-

ПРАВОЗАХИСНА РОБОТА

Неодноразово наголошувалося, що основна мета діяльності ради профспілки полягає саме в захисті трудових і соціальних прав та інтересів членів профспілок. Тож іще одна її проблема – це відсутність юридичних кадрів і спеціалістів з правової роботи як на місцях, так і в раді профспілки. Аби вирішити цю проблему, вже наступного року планується створити центр правозахисної роботи, де оперативно надаватимуться юридичні послуги. Тут члени профспілок та членські організації зможуть отримати усні та письмові консультації щодо порушення трудових та соціально-економічних прав, підготувати правові висновки та витяги з нормативної бази й правових обґрунтувань, процесуальні документи, відповідні звернення щодо порушення вимог трудового, пенсійного законодавства тощо.

вих інтересів працівників галузі.

НА ЗАХИСТІ ПРАЦІВНИКІВ

Протягом останніх п'яти років профспілка працювала над удосконаленням своєї організаційної структури, фінансовим зміцненням. Через низку проблем її вплив на стан

справ у трудових колективах залишається недостатнім. Тож учасники з'їзду говорили про те, що профспілка, її виборні органи й організаційні ланки мають ефективніше використовувати можливості, надані ЗУ «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» й іншими нормативними актами, для здійснення представництва та захисту трудових, соціально-

економічних прав та інтересів сілчан.

У своєму виступі Олег Агрба зазначив: «Ми добре усвідомлюємо ступінь відповідальності, покладеної на Профспілку працівників газових господарств України. Тож нашим пріоритетним завданням є організаційне зміцнення профспілки, активізація профруху, посилення громадського контролю за діяльністю роботодавців, адже відомо, що найвищий рівень життя мають країни, де розвинутий потужний профспілковий рух, який здійснює ефективний громадський контроль. Наше завдання – реалізувати призначення профспілок, бути надійним захисником працівників та забезпечити їм гідний рівень життя».

Головою Профспілки працівників газових господарств України на новий строк односторонньо було обрано Олега Агрбу.

АННА РЕПІЧ, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

3 ВИСТУПІВ

ЮРІЙ КУЛИК,

Голова Федерації професійних спілок України:

– Я пишаюся тим, що в складі наших членських організацій є така профспілкова організація, як ваша, яка послідовно виступає і твердо стоїть на захисті інтересів працівників. Укргазпрофспілка – одна з найпотужніших в Україні.

ОЛЕГ ВОРОПАЙ,

слюсар, голова цехової об'єднаної профспілкової організації ПАТ «Запоріжжягаз»:

– Профспілка має сісти за стіл переговорів з роботодавцями – працівники газового господарства, які виконують складну роботу, повинні мати гідну зарплату. Аби вирости звичайного слюсара потрібен не рік-два, а спеціалісти звільняються.

ВІКТОР ШАЙТАН,

перший заступник голови Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України:

– Сьогодні викликає занепокоєння проблема на державному рівні щодо використання газу в побути. Так, протягом цього року в Україні стався 81 нещасний випадок, з яких 58 отруєнь і 23 вибухи. Постраждали 185 і загинули 66 осіб.

МИХАЙЛО МАЦЯЛКО,

ветеран газового господарства України, колишній керівник ДАХК «Укргаз»:

– Боляче дивитися на нижній стан галузі, і я хочу, щоб усе змінилось на краще. Єдина організація, яка об'єднує всі газові господарства, – Укргазпрофспілка. Профспілки є і мають бути. Будуть разом, спілкуйтеся, об'єднуйтеся, захищайте!

ВОЛОДИМИР ДМИТРИШИН,

голова Профспілки працівників нафтової і газової промисловості України:

– Наші профспілки споконвічно, вони мають єдині цілі та завдання. Я певен, що в майбутньому ми будемо об'єднуватися і спільно домагатися кращого соціального життя наших працівників, бо вони варті гідної зарплати, належних умов праці тощо.

ТИ І ПРАВО

ДЕКРЕТНА ВІДПУСТКА ДЛЯ БАБУСИ

? Я перебуваю у відпустці по догляду за дитиною, якій виповнилося 2,5 року. Хочу на початку осені вийти на роботу, а «декрет» оформити на бабусю. Чи можу я це зробити?

Надія ЧЕРЕДНИЧЕНКО,
м. Київ

Консультує керівник проекту ПФУ «Ти і право»
АНАТОЛІЙ БАШОВКА

Відповідно до ст. 13 Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» право на допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку має особа (один з батьків дитини, усиновлювач, опікун, бабуся, дідусь або інший родич), яка фактично здійснює догляд за дитиною.

Частиною п'ятою ст. 14 вищезазначеного Закону передбачено, що в разі виходу на роботу матері до закінчення строку догляду за дитиною в режимі повного робочого часу відповідна допомога виплачується особі, яка продовжує доглядати за дитиною до досягнення трирічного віку. Отже, в разі виходу матері на роботу бабуся має повне право отримувати допомогу по догляду за дитиною. Слід зазначити, що нарахування такої допомоги буде здійснюватися лише за письмовою заявою та на підставі довідки матері дитини про те, що виплату їй припинено. У заяві слід зазначити дату припинення даної виплати.

**Якщо вам потрібна юридична консультація, звертайтеся безкоштовно до фахівців проекту «Ти і право» за тел.:
0-800-21-22-23
(працює цілодобово).**

ОГОЛОШЕННЯ

ВИЩИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ СУД УКРАЇНИ З РОЗГЛЯДУ ЦИВІЛЬНИХ І КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантної посади спеціаліста I категорії відділу обліку судових документів управління забезпечення діяльності судової палати у кримінальних справах

Основні вимоги до кандидатів:

- громадянство України;
- досконале володіння державною мовою, знання основ діловодства;
- вища юридична освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра;
- стаж роботи за фахом на державній службі на посаді спеціаліста II категорії або стаж роботи за фахом в інших сферах управління не менше 1 року;
- вміння працювати на комп'ютері.

Додаткова інформація розміщена на веб-сайті Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ (<http://sc.gov.ua>) та надається секретарем конкурсної комісії в робочі дні за тел.: (044) 363-41-69 з 10-ї до 12-ї години.

Документи щодо участі в конкурсі приймаються в робочі дні з 10-ї до 12-ї години протягом 30 календарних днів від дня опублікування оголошення за адресою: 01043, м. Київ, вул. Пилипа Орлика, 4.

УЗАКОНЮЄМО МАЙНО

? Як правильно зареєструвати право власності на новозбудований об'єкт нерухомого майна?

Іван ЛЕШУК,
м. Сміла,
Черкаська обл.

ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ НОВОЗБУДОВАНОГО ОБ'ЄКТА

Відповідно до ст. 4 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (зі змінами та доповненнями) обов'язковою державній реєстрації підлягають речові права та обтяження як на земельні ділянки, так і об'єкти нерухомого майна, розташовані на них, зокрема право власності, право володіння, право користування (сервітут), право користування (найму, оренди) будівлю або іншими капітальними спорудами, їх окремими частинами, іпотека та інші речові права.

Для реєстрації права власності на новозбудований об'єкт реконструйований об'єкт нерухомого майна фізичній або юридичній особі необхідно надати до органу державної реєстрації пакет документів:

- заяву встановленої форми;
- копію паспорта;
- копію реєстраційного номера облікової картки платника податку згідно з Державним реєстром фізичних осіб – платників податків;
- квитанції;
- документи, що підтверджують виникнення права власності на нерухоме майно (щодо реконструйованого нерухомого майна);
- документ, що містить технічну характеристику такого об'єкта нерухомого майна і формується за результатами проведення його технічної інвентаризації;
- документ, що посвідчує речове право на земельну ділянку (державний акт);
- завірену в установленому порядку копію примірника кадастрового пла-

- ну земельної ділянки на паперовому носії (крім випадків реконструкції квартири, житлового або нежитлового приміщення);
- документ, що, згідно з вимогами законодавства, засвідчує відповідність закінченого будівництвом об'єкта проектній документації, державним будівельним нормам, стандартам і правилам (декларація про готовність об'єкта до експлуатації, зареєстрована в установленому порядку Інструкцією (щодо об'єктів I–III категорії складності), а також виданий на підставі акта готовності об'єкта до експлуатації сертифікат (щодо об'єктів IV і V категорії складності);
- документ, що підтверджує присвоєння об'єкту нерухомого майна адреси;
- у разі подання документів довіреною особою

їй потрібно пред'явити документ, що посвідчує її особу, та документ, що підтверджує її повноваження.

Свідцтво на підставі вищезазначених документів видається державним реєстратором, який засвідчує його своєю печаткою та підписом. Державна реєстрація прав (надання відмови в ній) проводиться в строк, що не перевищує 14 робочих днів з моменту надходження до органу державної реєстрації прав заяви про таку реєстрацію, після чого свідцтво або витяг можна отримати особисто або рекомендованим листом. Реєстрація права власності та інших речових прав проводиться за місцем розташування об'єкта нерухомого майна в межах території, на якій діє відповідний орган державної реєстрації.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ

ЯКЩО В ДОКУМЕНТІ ДОПУЩЕНО ПОМИЛКУ

? Отримавши свідоцтво про право власності на нерухоме майно, я виявив кілька технічних помилок. Хто і як їх має виправляти?

Михайло ФІЛОНЕНКО,
м. Щорс, Чернігівська обл.

Відповідно до ст. 27 ЗУ «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» у разі виявлення в свідоцтві про право власності на нерухоме майно та/або витязі з Державного реєстру прав технічної помилки,

допущеної державним реєстратором, зацікавлена особа письмово повідомляє в п'ятиденний строк про це державного реєстратора, який перевіряє відповідність відомостей Державного реєстру прав інформації, що міститься в

заяві про державну реєстрацію прав та/або їх обтяжень. Якщо факт невідповідності підтверджено, державний реєстратор безоплатно виправляє допущену помилку в день надходження повідомлення. Виправлення технічної помилки в записі Державного реєстру прав, допущеної у записі Державного реєстру прав, державний реєстратор у п'ятиденний строк

письмово повідомляє про це зацікавленій особі. Така особа протягом п'яти робочих днів з дня отримання повідомлення повинна звернутися до державного реєстратора із заявою про виправлення помилки. Якщо виправлення технічної помилки може завдати шкоди чи порушити права та законні інтереси правонабувачів або третіх осіб, які використовували відповідні реєстраційні записи, державний реєстратор у п'ятиденний строк письмово повідомляє їм про таке виправлення.

29 вересня в Києві відкрилася друга виставка хризантем під назвою «Глюзії осені», яка триватиме до 21 жовтня. Її відкриття супроводжувалося великим концертом з участі фольклорного ансамблю з Японії.

Цікаво, що саме в Японії хризантема вшановується як священна рослина, яка, за легендою, відіграла вирішальну роль у заснуванні держави. Так, квітку хризантеми зображено на монеті і державному гербі країни, а однією з її найвищих нагород є орден хризантеми. 1889 року жовту хризантему затверджено як емблему на печатці японського імператора. Також цю рослину використовують у китайській народній медицині, а в країнах Азії навіть споживають у їжу.

У дні відкриття виставки відбулися майстер-класи з оригамі та каліграфії, тобто написання ієрогліфів. Усі бажаючі мали змогу написати на рисовому папері японськими пензликами і тушшю ієрогліф «гармонія».

Близько 300 тис. квітів та різних видів декоративних рослин, серед яких 25 тис. хризантем, висадили спеціалісти-квіткарі КО «Київ-зеленбуд» на пагорбах Співочого поля в Києві. Тож кожен відвідувач виставки міг зануритися в мальовничу країну мрій, де перед очима постають чарівні просторові інсталяції за мотивами казок, легенд, мультфільмів з поетичними назвами: «Золота чарівниця», «Синні осе-

КВІТКОВА КАЗКА ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ДОРΟΣЛИХ

ні», «Барвистий подарунок осені», «Золота осінь», «Шахова дошка», «Ваза на столі», натюрморт «Фарби жовтня», відтворений зелений дракон з яскравою головою та червоним квітковим полум'ям з «Легенди про хризантему». Монументальні квіткові шедеври приковують до себе увагу та погляди. А гармонія кольорів та виразність кожного горщика хризантем викликає щире здивування: «Невже це дійсно живі рослини?».

Поміряти й уявити себе в образі казкових персонажів можуть і діти, і дорослі. Охочі сфотографуватися на тлі квіткових картин навіть погодилися вистояти в чималій черзі заради бажаного знімку. Особливо багато бажаних постатей в образі красуні-чарівниці та приміряти незвичайну сукню із квітів, убратає в квіткові «чоботи», потримати в руці велетенську парасольку з хризантем або вдягати унікальну козацьку плетену шапку.

Традиційно на території парку є можливість придбати декоративно-рослинну продукцію.

ОЛЕНА КОРОЛЬ
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

20 жовтня святкуватиме день народження голова Полтавської обласної ради профспілок, політик, прозаїк, публіцист, поет-пісняр **Леонід Вернигора**. **Леонід Михайлович Вернигора народився 20 жовтня 1939 року в с/мт Решетилівка Полтавської області. В 1959 році закінчив Харківський технікум промислового транспорту за фахом техник-механік, 1967-му – Київський інститут народного господарства за фахом економіст, 1979-му – Вищу партійну школу при ЦК КПУ. Народний депутат України другого та четвертого скликань. Працював на інженерних посадах у транспортних організаціях нафтогазорозвідувальних трестів Полтавщини та Криму, об'єднання «Укргазбуд», на керівних посадах у партійних та радянських органах Київського району м. Полтави. У 1983 році обраний головою Полтавської облпрофради. Леонід Вернигора – заслужений працівник культури України (1994 р.), лауреат обласної премії ім. Петра Артеменка, міжнародної премії ім. Григорія Сковороди (1996 р.) та премії Фонду культури ім. Дмитра Луценка (1999 р.). Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора, «Знак Пошани», медалями, Почесною грамотою Верховної Ради України, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, нагрудними знаками ФПУ «За розвиток соціального партнерства», «Заслужений працівник профспілок України», має нагороди ВДНГ. Член Національної Співки письменників України, видав понад 20 збірок поезій та прозаїчних творів. Є автором повістей та оповідань «Гарячий серпень», «Теплий дощ у дорогу», «Дрова на зиму», повісті «А жито полове», роману «Вічне поле», поетичних збірок «Не роззубити підкови, мої коні», «Відступ у майбутнє», «Присягаю тобі, Полтаво», «До Вас іду...», «Дозвольте Вам освідчитись в коханні».**

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ, ПРОФСПІЛКОВИЙ ПОЕТЕ!

Не звинувачуй мене в розлуці,
Бо, хоч у ній не моя вина,
Та розривається серце в муці –
Чому так швидко любов мина?
Чому обійми палкі ще вчора,
Мов не протоплена зранку піч?
А все, що біля, враз стало чорним,
Немов під сонцем настала ніч.

Не звинувачуй мене в розлуці,
За що, не знаю, мені прости,
Я потерпаю тепер в розлуці –
Навіщо спалювали мости?
Навіщо спішно і необачно
В минуле кинули різко – «ні»!
Не може бути любов невдячна.
Прости, не знаю за що, мені.

Коли сніги мели колючим віялом,
Коли дощі лили мов із відра,
Про тебе я кризь довгі ночі мріяла.
І мрія та й сьогодні не вмира.
О, як сніги мели колючим віялом,
О, як дощі лили, мов із відра.

Коли стискала туга серце зболене,
Коли згоряла в сумнівах до тла,
Я так терзалася гіркою долею,
Що вже терпіти більше не могла.
Коли стискала туга серце зболене,
Коли згоряла в сумнівах до тла.

Та, вірю, прийдеши ти весною ранньою,
І мрія, знаю, здійсниться моя.
Ну, а поки що я, мов птаха зранена,
В кого болить душа – то я, то я, то я.
Та, вірю, прийдеши ти весною ранньою,
І мрія, знаю, здійсниться моя.

Ми – українці споконвічні.
Це ми, і грецької, і гончарі.
Великі є, і пересічні,
І ще не віримо, що нічні...
Прядем очима то на Захід,
То вухо наставляємо на Схід.
Зробити б нам, всім любим закид:
Виходить так – самі ми вже нехиті?
А ми ж відводим порчу й скверну,
І все старе міняєм на нове.
Вернигора ще й гори верне,
Гребельник для розминки греблі рве.
... Не розслабляйтесь, українці,
Бо стільки ласих лізе у наш сад.
Тож присягаємось, як жінці:
Вперед ідем – нема шляху назад.

Знак у мене мудрий – Терези.
Та зізнаюсь, друзі, я однак –
Можу стати хоч під образи –
Не тому дістався мудрий знак.
Не скажу – себе перемудрив,
А, тим паче, просто обікрав.
Та було під руку говорив,
Хоч за те себе не раз карав.
Позаяк таки я Терези,
Доля мені випала така:
На везіння – хвостик у кози,
Перешкод, як мажа для бика.

Тож коли на шальку терезів
Доброчинці кляли калача,
Я від першого уже прозрів
Й розкумекав, що те означа.
Тож тримав на другій я завжди
Совість не прикуплену свою
Доле моя горда! Як і ти,
Я стояв на правді і стою!

Куди не кину оком – скрізь руїна,
А ми, ошукані, як простаки,
Ані тельє із уст, коли Україну
Їуди продають за п'ятаки.
Ані тельє, коли вже матір рідну
Роздягнули на ті торги ведуть.
Не те, щоби звести дещицю грізна
І відвести від матері біду.
Чи ми і дійсно тільки грецької?
Чи нам пороблено на всі віки,
Що не зродили нам жінки месії?
Чи, мо', не здатні ми, чоловіки?
І шкварчимо, як драники в оливі,
Не маючи до кривдників злоби.
І трощим-плющом у німій молитві
Свої немудрі і низькі лоби...

Коли настане Судний день,
І Бог нас вишикує рівно,
Із уст моїх ані тельє –
Чи в рай, чи в пекло –
Усе рівно...
Лише тоді мої уста,
Як грім розбудять преісподню,
Коли платівці Христа
Порушать Істину Господню,
І ну давай розподілять:
Жінок – у ті, нас – в ті ворота.
Мій голос буде, як булат.
І доти не закрию рота,
Доки перш ніж у смолу,
Де ізотермно й ізобарно,
О Господе, Тебе молю –
Жону і мужа став попарно.

Коли нас нечистий спутав,
Під владу грошей віддав?
І вже не страшна покута –
На хліб жебраку не дав.
І клан ворогує з кланом,
Кров крові лиш паритет.
І долар на цьому зламі –
Найвищий авторитет.
Зосталося мораль спалити
І плакати до виття:
Чим більше грошей в калитці –
Тим в меншій ціні життя.

Не відіграло ще в мені вино.
Хоча не часто вже зриваюся риссо,
Хоча й мигтять роки, як той млинок,
Та не забрав ще Бог ні сил, ні мислі.
Ще не дає мені заснуть ота
Моя чарівна квітка вечорова,
Бо все, що є на світі – суєта,
Якщо воно не зроджене з любові.
Не написав найкращий свій романс,
Моя душа ще рветься у дорогу.
Якщо все пройдене лише аванс –
Вже є за що подякувати Богу.
О, як прекрасно, що було воно,
Оте минуле, що ночами тисне.
Та грає-виграє в мені вино,
І, як колись, зриваюся я риссо.

Коли сукотна Катерина
На січ накинута сільці,
Мій прапур в відчай не поринув
І не пустивсь на манівці.
І вже коли реєстрували,
Ще є, – волав – й перебує вічно,
Допоки буде хоч один
Ходить по цій землі правічний
Із тих, кого я породив!»

ВИЗНАННЯ

**УСИК – НАЙКРАЩИЙ
БОКСЕР-АМАТОР**

Міжнародна асоціація аматорського боксу (AIBA) визначила переможців найпрестижнішої церемонії нагородження кращих боксерів року, обраних у 10 номінаціях.

У номінації «Найкращий боксер елітного чоловічого дивізіону 2012», незалежно від вагової категорії, перемогу здобув наш співвітчизник Олександр Усик (вагова категорія 91 кг) – триумфатор XXX Олімпіади в Лондоні. Харизматичний боксер із Сімферополя вразив увесь спортивний світ своїми яскравими перемогами, а переможний гопак, який Олександр Усик продемон-

стрував після перемоги у фіналі Олімпіади, не залишив байдужим нікого, значає офіційний сайт НОКУ. Нагадаємо, що це вже друга подібна нагорода в активі українських майстрів шкіряної рукавички – 2009 року перемогу в даній номінації здобув нині вже дворазовий олімпійський чемпіон Василь Ломаченко.

МОТОКРОС

**КИЇВ ПРИЙМАВ
ЧЕМПІОНАТ ЄВРОПИ**

Минулого вікенду в столиці України проходили змагання командного чемпіонату Європи з мотоциклетного спорту «Мотокрос націй», де звання кращих виборювали 42 спортсмени з 13 країн континенту.

Святкова церемонія відкриття чемпіонату Європи відбулася в центрі столиці, на Софійській площі.

За підсумком змагань, гостинну українську землю переможцями залишають італійці, другою стала команда із Словенії. Третє місце вибороли господарі змагань – «бронзу» отримали Роман Морозов, Андрій Буренко та Микола Пацинський. Друга команда України в підсумковому протоколі посіла 10-те місце.

ФІНАЛ

**НАЙСПОРТИВНІШЕ
СЕЛО – НА ВІННИЧИНІ**

У спортивно-туристичному центрі «Ворохта», що на Івано-Франківщині, минулих вихідних відбулися Всеукраїнські фінальні змагання на звання «Краще спортивне село».

За перемогу змагалися 408 спортсменів у складі понад 50 команд з 24 областей України й АР Крим. Учасники помірялися силами в гирьовому спорті, перетягуванні каната, волейболі, футболі, шашках, настільному тенісі.

За підсумками всіх турів було визначено переможця, яким стала команда села Северинівка Вінницької області. Друге місце вибороли представники Одещини, третіми стали спортсмени Тернопільщини.

ФУТБОЛ

Національна збірна України на міжнародній ноті прощається з 2012 роком і головним тренером. Спарений тур приніс до залікової скриньки «синьо-жовтої» дружини лише один бал замість очікуваних шести. Відтак завдання пробитися до фінальної частини чемпіонату світу 2014 року, який прийматиме Бразилія, для української збірної помітно ускладнюється.

БЕЗГОЛІВ'Я

Молдова – Україна – 0:0

Україна: П'ятов, Селін, Хачеріді, Тимошук, Гармаш (Селезньов, 60), Зозуля (Мілевський, 74), Гусев (Девіч, 79), Ярмоленко, Ротань, Михалик, Бутко.

Україна – Чорногорія – 0:1
(Дам'янович, 45)

Україна: П'ятов, Бутко (Ярмоленко, 62), Кучер, Михалик, Селін, Ротань, Тимошук, Гусев, Коноплянка, Селезньов (Назаренко, 82), Девіч (Зозуля, 52)

Нічия 1:1 у стартовій грі відбіркового циклу на виїзді з Англією вселенила в серця вітчизняних шанувальників найулюбленішої гри мільйонів сподівання на те, що національний дружині до снаги поборотися з родоначальниками футболу за вихід до фінальної частини світової першості. І справді, команда грала жваво, креативно, «з волюнтерством». І гол Коноплянка забив майстерний. Тож, з

одного боку, сподівання фанатів були наче і небезпідставними. З іншого – недарма ж кажуть, що курчат рахують восени.

Після цьогорічних матчів відбіркової кампанії Україна посідає передостаннє місце в групі, випереджаючи лише відвертих аутсайдерів із Сан-Марино. Після позитивного результату в Лондоні (нічию з англійцями і справді можна вважати прийнятним підсумком гри) наші співвітчизники не спромоглися

Чорногорці «перекрили кисень» Марко Девічу і збірній України

здолати на виїзді Молдову і програли вдома чорногорцям. Тож у підсумку замість запланованих семи очок наприкінці стартового відрізка відбору маємо жалюгідні два.

Причини жовтневого провалу національної команди можна назвати різні. Безумовно, далоса взнаки рішення Олега Блохіна змінити крісло головного тренера збірної на посаду очільника «Динамо». Втім, з огляду на хворобу наставника, він все одно залишився б на ці два матчі «поза грою». Заступники Блохіна, які готували команду до ігор з Молдовою і Чорногорією, чи то не змогли знайти правильної комбінації футболістів на полі, чи то вмотивувати гравців. А скоріше, й те, й інше. Однак навіть при всьому тому не забуваймо, що на футбольне поле виходить не тренер. І про що можна

говорити, якщо за два матчі команда жодного разу не вразила ворота суперника, а в грі з балканцями взагалі не створила жодного голювального моменту?

До весняних матчів є час і Федерації футболу підшукати збірній нового головного тренера, і гравців головної команди країни зробити висновки. Суцільною біганиною нині нікого не вразить, і ворота суперника теж. Треба грати і серцем, і з головою – конструктивно і креативно. Щоб уболівальники не згадували старий анекдот: «С два варіанти, як наша збірна може пробитися до фінальної частини чемпіонату світу: реальний і фантастичний. Реальний – це коли на землю прилетять інопланетяни і допоможуть нашим футболістам. Фантастичний – якщо вони все зроблять самі-тужки».

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА

ДЕБЮТНА СПАРТАКІАДА

З ініціативи директора виконавчої дирекції Закарпатського відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності Ігоря Сегляника за підтримки обласної ради ФСТ «Україна» (голова Владислав Кушнірчук) у м. Хуст вперше в Україні проводилася спартакіада, в якій взяли участь працівники обласної та 12 міськрайонних дирекцій фонду.

Команда Ужгородської міської виконавчої дирекції – переможниця спартакіади

Працівники органів соціального страхування нашої області вважають, що власним прикладом слід доводити потребу в масовій фізкультурі та спорті, пропагувати здоровий спосіб життя. Тож із задоволенням у похід за здоров'ям виїхали на старт учасники спартакіади, які визначали кращих у легкоатлетичних дисциплінах, шахах, шашках, на-

стільному тенісі, більярді та сімейних стартах. Приклад високої спортивної майстерності показали керівники виконавчих дирекцій, а дехто з них навіть став призером спартакіади. Зокрема, заступник директора обласної виконавчої дирекції Юрій Неймет переміг у змаганнях із шахів, директор Ужгородської міської дирекції Іван Рушак – у віковій категорії

до 35 років у бігу на 100 метрів, директор Ужгородської районної дирекції Роман Русин – у турнірі з настільного тенісу. За підсумками всіх видів змагань у загальнокомандному заліку перше місце виборола команда Ужгородської міської виконавчої дирекції (директор Іван Рушак). На другому місці фінішували спортсмени Хустської районної вико-

навчої дирекції (директор Михайло Пука), третіми були представники обласної виконавчої дирекції (директор Ігор Сегляник). У церемонії нагородження взяли участь керівники обласної виконавчої дирекції Ігор Сегляник та Юрій Неймет, заступник голови Закарпатської обласної ради профспілок Василь Захарець, голова обкому профспілки працівників культури Наталія Товтін, голова профкому обласного відділення Фонду соціального страхування Іван Добруник. Команди-призери отримали почесні кубки, а переможці в окремих видах та індивідуальному заліку – медалі та грамоти від організаторів.

**СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
ЗАКАРПАТТЯ
ФОТО АВТОРА**

**СТОРИНКУ ПІДГОТУВАВ
ВОЛОДИМИР ПОЛТАЄВ,
СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «ПВ»**

ГОРОСКОП 22-28 ЖОВТНЯ

- ОВЕН (21.03-20.04)**
На вас чекає дуже активний та насичений тиждень. Тож якщо ви почуваетесь зле, не варто лізти в пляшку – візьміть вихідні й відлежться вдома.
- ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05)**
Чудовий тиждень, особливо враховуючи той факт, що зовсім скоро на вас чекає приємний сюрприз. Не забувайте про приємні несподіванки для близьких.
- БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06)**
Не беріть близько до серця слова інших людей. Можливо, хтось хоче примусити вас трохи понервувати.
- РАК (22.06-23.07)**
Варто не метушитися і не приймати поспішних рішень. Від цього залежить ваш фінансовий стан.
- ЛЕВ (24.07-23.08)**
Якщо у вас є нові ідеї, то зараз вдалий час для їх втілення. Зустрінете людину, від якої несподівано отримаєте допомогу.
- ДІВА (24.08-23.09)**
Слід приділити увагу власному здоров'ю. Якщо відчуваєте, що трохи перепрацювали, то спробуйте в максимально короткі терміни відновити свої сили.
- ТЕРЕЗИ (24.09-23.10)**
Чудовий тиждень для того, щоб надати вашим стосункам із коханою людиною нового дихання. Несподівані сюрпризи ще ніхто не скасовував.
- СКОРПІОН (24.10-22.11)**
Спробуйте знайти цивілізовані способи виходу з напружених ситуацій. Тримайте себе в руках і не соромтеся ставити відверті запитання.
- СТРИЛЕЦЬ (23.11-21.12)**
Чудовий тиждень для того, щоб навести лад у своїх справах. Зберіться з думками та починайте діяти.
- КОЗЕРІГ (22.12-20.01)**
Керівництво зверне на вас увагу. Добре підготуйтеся і будьте готові відповісти на максимальну кількість запитань.
- ВОДОЛІЙ (21.01-19.02)**
Вам хочеться прискорити хід подій і нарешті покінчити з підвишнім станом, у якому ви зараз перебуваєте. Наберіться терпіння.
- РИБИ (20.02-20.03)**
Вам треба збалансувати бажання і можливості, хоч би як цього не хотілося. Просто ще не час.

УВАГА!

ТРІВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА 2012 РІК

**Передплатити
індекс та вартість
видає підприємства
«Профспілки»
ФГУ на рік:**

**22152 ГАЗЕТА
«ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ»
– 148,44 ГРН.**

**22909 ЖУРНАЛ
«БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ
ПРОФСПІЛКОВОГО
КОМІТЕТУ»
– 65,64 ГРН.**

ФОТО «ПВ»

Крим, Форос

Фото Кирилла Латішева, «ПВ»

СКАНВОРД

ВПИШІТЬ СЛОВО

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Чигоріна, 18, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net. Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті». Вітаємо Валерія Римаря з м. Алчевська Луганської обл., який правильно розгадав сканворд у № 41.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 41

П	С	А	Т	Я	Н	І	І	С	І
В	П	Е	К	Е	О	М	Г	Л	Е
А	П	Р	К	У	К	А	О	Л	І
Д	В	І	Р	У	О	Р	И	Н	У
Д	В	І	Р	У	О	Р	И	Н	У
А	О	К	Т	Е	Р	А	Ш	И	В
К	О	С	О	Ф	А	Л	А	В	І
В	І	З	І	Т	І	Ж	І	В	І
Х	Л	А	М	Б	І	Р	І	В	І
У	Я	К	Е	С	О	В	О	П	О
П	У	Ж	К	А	Н	А	Р	А	В
О	М	І	Н	А	Г	Л	О	В	І
Л	Ш	І	Д	Л	І	А	Л	І	С
В	Е	Л	О	В	О	П	О	Р	А
О	Р	О	В	О	П	О	Р	А	С

Правильні відповіді – «ПВ»

До уваги переможців конкурсу!
Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Робота фена, вентилятор	Німесь-гільям Гюльма	Окс-ви або пута	Жерло вулкана		Соратник Біль-гильяма Гюльма	Місто в назві бутерброда	Центр Модри в Італії	Ім'я лайнера Ані-225	Стагавий потік (за Фрай-сдором)	Інтернет-сервер
Павло-Тинков Андрій - П.	Уссурийська микашка	Стара назва нациза	Весела ставка		«Негративний» юн	Країна на заході від Кенії	Також барс, але синьговий		4	Без Роберт, та не Джулія
Штучний камінь для оздоби	Аеро-варин на закінчений лад	Гроші з Франції, Емюню	Хто такий фігурист?		Навічка для болончика		Паніра на тлі лічаря			Теміс-ний мей-данчик
Лобителі воюючого пера-гове	Ліній горезюкту	Недуга холод-ників по року	Застаріла назва красавця		Каж-номет наших предків	Волю-очник (роз-свиня)	Фігурка на бус-новій карті	Королівська Ботні-Вікторія		Працює-кми гос-подарств
Прозак Луїс Борхес	Британська партія	Вагон-ремонтний цех	Чорний царський дворян		Пта-щина «шар-стимка»	Генірк-раматур (нео-везак)	Прозва	Канат із злісного дроту		Джорджо-рфор-тичного діалу
Яскравий блиск	Лозина в ру-гах ган-балки	... Че Гевара	Автор детектив-Г. Прозо		Місце, по якому шмат відтітто		Льбов Гавла Зборова	Обличчя на істоту парвот-рене		
Родич най-йча	Молоде приві-те дере-ще		Що таке грубак?		Доско-налість у чистім вигляді	Кляк-пау-чка з мфу		Частина органу дия-кона		
Вінір із тан-цями	Гумі-рист ... Шкіф-рон	Опис-кальній прист-р	Плавна мизначної риби (голова)		Купа-ль	Грипка в Білеш-хого Соуду		Лимоч грошей у крам-ниці		
Спаів, танців-балет Гавелла	І Зевсів шит, і заміст	І Зевсів шит, і заміст	Сусиди й родичі в очер-вах		Наша за-Гри-щеським		Полоний грой Нового Заповіту			Багаи у Соррад-ній Аї
Рослина, що на мпир полізла	Доктор з теле-екрану	Барвни-тий ррдин дитя в тропіка			«Дрки очне-це яй-де... очні вистість»					
Кельт-судд скота	Нова назва лове-ласа		... Бадков, кль мейкер		Керів-ник учин-ств		Опера-ційне ванку в банку			

КОНКУРС

ВАШІ ЗА НАШУ ПОМИЛКУ

Після виходу в світ минулого, 41-го, номера «ПВ» переможців, на жаль, не виявилось. Пропонуємо і в цьому номері спробувати знайти помилку та повідомити про неї електронною поштою profvisti@ukr.net або листом, вказавши при цьому домашню адресу та поштовий індекс, на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Чигоріна, 18, м. Київ, 01042. Хто зробить це правильно та швидше за всіх, одержить сто гривень.

СТОРИНКУ ПІДГОТУВАЛА **МАРΙΑННА ЛІЦЕНКО, «ПВ»**